

Základní škola Čelákovice, J. A. Komenského 414, příspěvková organizace
telefon: 326998211, 326998205, číslo bankovního účtu: 15731201/0100
mail: info@zscelakovice.cz, web: www.zscelakovice.cz, IČO: 00876275

Minimální preventivní program školy

pro školní rok 2026/2027

Zpracoval: PhDr. Miloslav Rychetský

Dokument byl schválen na pedagogické radě dne: 31. srpna 2026

Obsah

1	Charakteristika školy a její vnitřní zdroje	4
1.1	Struktura školy.....	4
1.2	Školní poradenské pracoviště	4
1.3	Vymezení kompetencí v rámci preventivního týmu	5
1.4	Budova školy	5
1.5	Materiálně-technické vybavení	5
1.6	SWOT analýza.....	5
1.7	Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků.....	6
1.8	Riziková místa	6
1.9	Vnitřní informační a materiální zdroje	6
1.9.1	Odborná a metodická literatura, odborné časopisy	6
1.9.2	Metodická podpora ŠMP	6
1.9.3	Videotéka, odkazy na videa s preventivní tematikou využitelné ve výuce	6
1.9.4	Odkazy na webové stránky metodické podpory ŠMP	6
1.9.5	Evidenční sešit školního metodika prevence	6
1.9.6	Zapojení do projektů	6
2	Vnější zdroje	7
2.1	Síť primární prevence	7
2.2	Strategie a koncepce, metodické pokyny MŠMT.....	8
2.2.1	Vybrané zákony vztahující se k prevenci	8
2.3	Odborná pomoc v rámci prevence a metodická podpora školních metodiků prevence	8
2.4	Preventivní pracovníci Nestátních neziskových organizací (NNO) v regionu.....	9
2.5	Sociální síť.....	10
2.5.1	Zdravotnická síť, zdravotnická zařízení	12
2.6	Vzdělávací programy pro ŠMP a ostatní pedagogické pracovníky	14
2.7	Přehled volnočasových aktivit v regionu	14
2.7.1	Kluby a kroužky nabízené naší školou	15
2.8	Krizový plán školy	15
3	Monitoring	17
4	Cíle	18
4.1	Dlouhodobé cíle.....	18
4.2	Krátkodobé cíle	18
5	Aktivity	20
5.1	Programy specifické prevence rizikového chování.....	20
5.2	Spolupráce na programech specifické prevence s externími subjekty	20
5.3	Předběžný plán preventivních akcí zajišťovaných externími organizacemi pro školní rok 2026/2027:	21
5.4	Programy nespecifické primární prevence	21

6	Dokumentace	22
7	Evaluaace	22
8	Přílohy	23
1.9	Odborná a metodická literatura, odborné časopisy	23
1.9.1	Odborná a metodická literatura, odborné časopisy	23
1.9.2	Metodická podpora ŠMP	24
1.9.3	Videotéka, odkazy na videa s preventivní tematikou využitelné ve výuce	26
1.9.4	Odkazy na webové stránky metodické podpory ŠMP,	27
1.9.5	Evidenční sešit školního metodika prevence	28
1.9.6	Zapojení do projektů	28
2.2	Metodické pokyny a doporučení MŠMT ČR k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže 29	
2.3	Literatura, zdroje a internetové zdroje k jednotlivým oblastem rizikového chování.....	31

1 Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

1.1 Struktura školy

Název a adresa, kontaktní údaje:

Základní škola – příspěvková organizace, J. A. Komenského 414, 250 88 Čelákovice
telefon: 326 99 82 11

fax: 326 99 82 34

IČO: 00876275

IZO: 108003892

e-mail: info@zscelakovice.cz

webové stránky: www.zscelakovice.cz

Zřizovatel:

Město Čelákovice

Náměstí 5. května 1

250 88 Čelákovice

okres Praha - východ

IČO: 00240117

Vedení školy:

PaedDr. Alena Pechalová - ředitelka školy (tel: 326 998 205)

Mgr. Renáta Michalíková - zástupkyně ředitelky pro I. stupeň (tel: 326 998 201)

Ing. Vilma Michelčíková - zástupkyně ředitelky pro II. stupeň (tel: 326 998 201)

1.2 Školní poradenské pracoviště

PaedDr. Alena Pechalová - ředitelka školy

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 728 143 336 nebo 326 998 205 č.dv.: 105

kontakt: pechalova@zscelakovice.cz

Mgr. Marcela Svašková - výchovný poradce pro 1. stupeň

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 326 998 220 č.dv.: 247

kontakt: svaskova@zscelakovice.cz

Mgr. Tereza Doležalová - školní speciální pedagog, výchovný poradce pro 2. stupeň

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 326 998 224 č.dv.: 132

kontakt: spec.pedagog@zscelakovice.cz

PhDr. Miloslav Rychetský - školní metodik prevence

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 326 998 212 č.dv.: 124

kontakt: rychetsky@zscelakovice.cz

Mgr. Michaela Danilová Rybová - kariérový poradce

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 326 998 224 č. dv.: 144

kontakt: karier.poradenstvi@zscelakovice.cz

Mgr. et Mgr. Jiří Kressa, Ph.D. - školní psycholog

konzultační hodiny: dle tel. domluvy na čísle 326 998 224 č. dv.: 132

kontakt: psycholog@zscelakovice.cz

Dále dle potřeby zástupci ředitele, třídní učitelé či ostatní pedagogičtí pracovníci.

1.3 Vymezení kompetencí v rámci preventivního týmu

Viz Vyhláška č. 607/2020 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů

1.4 Budova školy

Škola sídlí v budově zbudované v centrální části města pro potřeby školského zařízení od roku 1969. V letech 1999-2002 prošla budova školy celkovou rekonstrukcí.

Budova školy je využívána dvěma školskými zařízeními – ZŠ Čelákovice, J. A. Komenského - p. o. a Gymnáziem Čelákovice. Obě organizace mají svou právní subjektivitu.

V současné době jsou pro potřeby základní školy k dispozici dvě spodní patra budovy (přízemí a první patro), jídelna, dvě tělocvičny se sociálním zázemím a uzavřené atrium ve vnitřním areálu školy. Jídelna a tělocvičny jsou situovány v samostatných křídlech budovy. Ke škole přiléhá také víceúčelové hřiště s atletickým oválem.

Třetí podlaží budovy využívá čelákovické gymnázium, učebny v prostorách navazujících na školní jídelnu jsou stavebně odděleny.

Architektonickou součástí školní budovy je také přiléhající dopravní hřiště, uzamykatelný sportovní areál s umělým povrchem a v blízkosti se nalézající budova Městského bazénu.

1.5 Materiálně-technické vybavení

Viz Výroční zpráva školy.

1.6 SWOT analýza

Ve škole funguje monitorovací systém rizikového chování žáků. Odhaluje nežádoucí projevy (šikana, agresivita, záškoláctví, alkohol, kouření, ničení školního majetku) a jiné porušování školního řádu.

Je založen na spolupráci všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy, se kterými spolupracuje i školní samospráva. Zpravidla se tak daří zachytit počátky rizikového chování a nedochází k jeho eskalaci a konfliktním situacím. Jsou využívány připomínky dětí i jejich zákonných zástupců, školní samosprávy i podněty ze schránky důvěry.

Značné procento nadaných, ale i průměrných žáků odchází z prvního stupně na víceletá gymnázia. Je to způsobeno jejich dostupností (Čelákovice – dokonce stejná budova, Brandýs nad Labem, Neratovice, Nymburk i Praha) a velkým množstvím přijímaných žáků do prvních ročníků víceletých gymnázií. Třídy na druhém stupni tak často mají svá specifika, kdy nezřídka chybí žáci s výbornými studijními výsledky, což mívá negativní vliv na klima tříd a studijní výsledky zvláště ve třídách bez rozšířené výuky matematiky a anglického jazyka. Od školního roku 2024/2025 má každá třída počínaje šestými ročníky své zaměření, čímž chceme zatraktivnit vzdělávací proces ve všech třídách v daném ročníku.

Ve škole se snažíme aktivně dávat najevo nepřijatelnost konzumace jakýkoliv návykových látek.

Aktuálním problémem se jeví otázka nadměrného používání mobilních telefonů a nedostatečná míra osvojení kompetencí jejich používání v online prostoru. Od školního roku 2025/ 2026 jsme proto používání mobilních telefonů při pobytu ve škole zakázali. Požívání energetických nápojů a kouření je mírně na ústupu. Žáci tyto výrobky konzumují mimo areál školy, v rámci areálu máme minimum záchytů. Na rizika spojená s konzumací jsou pravidelně upozorňováni v rámci výuky i pomocí specializovaných preventivních aktivit. Protiváhu snahám školy často tvoří vysoká míra tolerance okolí k těmto jevům, se kterou se naši žáci setkávají nezřídka i v rodině. Potenciálním rizikem se jeví konzumace alkoholických nápojů a zneužívání konopných či jiných moderních návykových látek, především ve vyšších ročnících. V rodinách je žákům často tolerováno i pravidelné pití

nealkoholického piva, či podobných nápojů.

Problémem bývá také (včas) neomlouvaná absence. I když třídní učitelé dbají na včasnou a pravidelnou kontrolu docházky svých žáků, aby se předešlo záškoláctví, komunikace s některými rodiči problémových žáků však naráží jejich nedostatečnou spolupráci. U některých žáků je podezření na skryté záškoláctví. U těchto rodin a dalších problémových rodin byla navázána spolupráce s OSPOD, resp. PČR.

1.7 Sociokulturní a národnostní charakteristika žáků

V současné době v naší škole převažují žáci majoritní společnosti. Velké zastoupení mají, vzhledem k válečnému konfliktu na východě Evropy, Ukrajinci. To s sebou přináší odlišný druh konfliktů i způsobů jejich řešení. Zvýšil se výskyt fyzické agrese, a to i u mladších dětí. Problémy se zvýšenou senzitivitou ve vnímání žáků ohledně rozdílného etnika či vyznání zaznamenáváme spíše ojediněle. Ve zvýšené míře se věnujeme předcházení možných konfliktů mezi žáky s ohledem ke zvyšujícímu se xenofobnímu tlaku ve společnosti.

1.8 Riziková místa

Za riziková můžeme považovat především místa, kde dochází ke sníženému pedagogickému dohledu. Vzhledem k povaze místa, či vzhledem ke kumulaci většího počtu žáků, jsou to především šatny (vstupní, u tělocvičen i gymnaziální) a prostor před jídelnou v době, kdy na obědy dochází větší množství žáků i studentů. K zajištění bezpečnosti v šatnách byla v minulosti učiněna opatření v podobě instalace kamer, které dané prostory monitorují a zvýšený počet pedagogického dozoru.

Místa s vyšší mírou rizika se jeví městské parky (před školou, a především v Sadech 17.listopadu u bazénu), především kvůli zvýšenému výskytu „závadových“ osob.

1.9 Vnitřní informační a materiální zdroje

1.9.1 Odborná a metodická literatura, odborné časopisy

Viz přílohy v kapitole 8.

1.9.2 Metodická podpora ŠMP

Viz přílohy v kapitole 8.

1.9.3 Videotéka, odkazy na videa s preventivní tematikou využitelné ve výuce

Viz přílohy v kapitole 8.

1.9.4 Odkazy na webové stránky metodické podpory ŠMP

Viz přílohy v kapitole 8.

1.9.5 Evidenční sešit školního metodika prevence

Evidenční sešit ŠMP je k nahlédnutí u školního metodika prevence. Školní metodik prevence v něm vede záznamy o šetřeních a jejich výstupech a záznamy umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Propagace a informace o Preventivním programu školy a jeho realizaci jsou pravidelně zveřejňovány na [webových stránkách naší školy](#).

1.9.6 Zapojení do projektů

Nenech to být – www.nntb.cz; podpora žáků v boji proti vylučování z kolektivu či šikaně

Prevence rizikového chování dětí a mládeže – Čelákovice

Kraje pro bezpečný internet – www.kpbi.cz

Systém výkaznictví SEPA – www.preventivni-aktivity.cz

2 Vnější zdroje

2.1 Síť primární prevence

Oddělení prevence MŠMT

Mgr. Ivana Blažková, Mgr. Jakub Hovorka, Mgr. Jana Kubecová - odborné poradenství a metodické vedení školních metodiků prevence, odborná garance primárně preventivních informačních portálů

Karmelitská 529/5

118 12 Praha 1

tel: 234 811 884, 234 812 193, 234 812 104

web: <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/obsazeni-useku-1>

Okresní metodik primární prevence při PPP

Mgr. Renata Sládková

Metodik prevence PPP

Pedagogicko-psychologická poradna Středočeského kraje, pracoviště Benešov

Černošská 1997, 256 01 Benešov

Tel.: 317 722 904

e-mail: sladkova@pppsk.cz

Krajský školní koordinátor primární prevence Středočeského kraje

Ing. Pavla Hemerková

oddělení koncepce a rozvoje školství

Odbor školství

Zborovská 11, 150 21 Praha 5

tel.: 257 280 314

e-mail: hemerkova@kr-s.cz

www.kr-stredocesky.cz

Odbor pro občanské záležitosti

Radka Körnerová

e-mail: radka.kornerova@celakovice.cz

telefon: +420 326 929 148

Jana Pezlová

e-mail: jana.pezlova@celakovice.cz

telefon: +420 326 929 109

Asociace bezpečná škola

www.asociacebezpecnaskola.cz

- Ministerstvo vnitra, Středočeský kraj, Technická norma ČSN 73 4400:2016

2.2 Strategie a koncepce, metodické pokyny MŠMT

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019-2027

Dostupné z: http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf

Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027

Dostupné z: https://www.drogy-info.cz/data/obj_files/33160/879/Narodni_strategie_2019-2027_fin.pdf

Národní strategie prevence kriminality na období 2022-2027

Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2022-az-2027.aspx>

Metodické pokyny a doporučení MŠMT ČR k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Viz přílohy v kapitole 8.

2.2.1 *Vybrané zákony vztahující se k prevenci*

- Zákon č. 267/2025 ze dne 4. srpna 2025 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění od 1.1.2026
- zákon č. 65/2017 Sb. ve znění pozdějších předpisů – novela k 1.7.2025
- Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění účinném od 1. 1. 2026
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných ve znění pozdějších předpisů, naposledy novelizováno vyhláškou č. 306/2025 Sb. s účinností od 1. 1. 2026

2.3 Odborná pomoc v rámci prevence a metodická podpora školních metodiků prevence

Odkazy na metodickou podporu k jednotlivým druhům rizikového chování viz přílohy v kapitole 8.

- MŠMT ČR – prevence
- Pražské centrum primární prevence
- Prevence úrazů dětí

2.4 Preventivní pracovníci Nestátních neziskových organizací (NNO) v regionu

SANANIM – kontaktní centrum

Na Skalce 819/15

150 00 Praha 5

poradenská linka: 602 666 415

(po - pá 13 - 17)

mobil: 605 240 501

e-mail: kacko@sananim.cz

facebook: www.facebook.com/kacko/

OS SEMIRAMIS - Centrum primární prevence Středočeského kraje

vedoucí: Mgr. Miroslav Zavadil, DiS.

adresa: Sadová 2107, 288 02 Nymburk

tel.: +420 606 365 338

e-mail: zavadil@os-semiramis.cz

web: <http://www.os-semiramis.cz/>

RC ROUTA

Sedláčkova 107, Čelákovice, 25088

Email: info@rc-routa.cz

Telefon: 721 355 798

Web: <https://www.rc-routa.cz/>

PLEJS CzeLA (nízkoprahový klub RC Routa)

Ambulantně v klubu PLEJS CzeLA, Masarykova 2083

Čtvrtek 15:00 - 18:00

V terénu (aktuální poloha instagramu [plejs_plejs](#))

Čtvrtek 12:30 - 15:00

Pátek - individuální konzultace dle domluvy

web: rc-routa.cz

Milan Borecký, Jana Krejčí

774 791 891, 774 458 002

plejs@rc-routa.cz

FB: Plejs

IG: [plejs_plejs](#)

2.5 Sociální síť

Odbor pro občanské záležitosti

Nám. 5. května 1, 250 88 Čelákovice

Radka Körnerová

e-mail: radka.kornerova@celakovice.cz

telefon: +420 326 929 148

Jana Pezlová

e-mail: jana.pezlova@celakovice.cz

telefon: +420 326 929 109

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (OSPOD)

oddělení sociálně-právní ochrany dětí obce s rozšířenou působností

Městský úřad Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Ivana Olbrachta 59

250 01 Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

Bc. Renáta Auerová, DiS., sociální pracovníce – kurátorka pro děti a mládež, územní působnost: Čelákovice, Horoušany, Jirny, Květnice, Lázně Toušeň, Mochov, Nehvizdy, Sibřina, Škvorec, Vyšehořovice, Zeleneč; kancelář 113, mobilní: 778 767 944, e-mail: renata.auerova@brandysko.cz

Policie ČR – obvodní oddělení Čelákovice

Prokopa Holého 1664, 250 88 Čelákovice

tel: 974 881 720; 602 305 883; 974 870 796

e-mail: pov.oo.celakovice@pcr.cz

web: <http://www.policie.cz/clanek/oo-p-celakovice-oo-p-celakovice.aspx>

Městská policie Čelákovice

Stankovského 1650, 250 88 Čelákovice

tel: 731 136 156

e-mail: mestska.policie@celakovice.cz

web: <https://www.celakovice.cz/cs/sprava-mesta/mestska-policie/>

Pedagogicko psychologická poradna Středočeského kraje
ulici Sportovní 846/22, 101 00 Praha 10 - Vršovice

Vedoucí odloučeného pracoviště pro Prahu - východ: PaedDr. Michaela Trávníčková

tel: 281 867 331; 739 673 168

e-mail: prahavychod@pppsk.cz

web: <https://pppstredoceska.cz/pracoviste/pedagogicko-psychologicka-poradna-praha-vychod/>

Provozní doba:

Po 8:00–17:00

Út 8:00–16:00

St 8:00–16:00

Čt 8:00–15:00

Pá 8:00–13:30

Vedoucí odloučeného pracoviště pro Prahu - východ: PaedDr. Michaela Trávníčková

tel: 318 875 318; 724 112 622

e-mail: lysa@pppsk.cz

web: <https://pppstredoceska.cz/pracoviste/pedagogicko-psychologicka-poradna-lysa-nad-labem/>

Provozní doba:

Po 8:00–15:00

Út 8:00–15:00

St 8:00–16:30

Čt 8:00–15:00

Pá 8:00–15:00

2.5.1 Zdravotnická síť, zdravotnická zařízení

Zdravotnická zařízení v Čelákovících viz <https://www.celakovice.cz/cs/organizace-sluzby/zdravotnictvi/> . Výběr a další kontakty níže.

Praktický lékař pro děti a dorost Čelákovice

MUDr. Šárka Roubková-Paurová

U Kapličky 581, 250 88 Čelákovice

tel: 326 991 819

web: <http://pediatrickambulancelakovice.cz/>

MUDr. Lenka Kavanová

Krátká 914/6, Čelákovice 25088

tel: 326 991 118

web: <http://www.detskylekarcelakovice.cz/>

MUDr. Klaudie Kvašová, Dis.

Krátká 914/6, Čelákovice 25088

tel: 326 991 118

web: <http://www.detskylekarcelakovice.cz/>

Terapeutika - Ordinace klinické psychologie

Kollárova 208, Čelákovice 25088

Mgr. Tereza Přádná - 777 352 019

Mgr. Petr Hrach - 773 831 344

- na psychologii je třeba se předem telefonicky objednat
- v naléhavých případech se obračejte na:

Centrum krizové prevence

Ústavní 91, Praha 8 - 284 016 666

Krizové centrum RIAPS

Chelčického 39, Praha 3 - 222 580 697

Psychiatrická nemocnice Bohnice

Adresa: Ústavní 91, 181 02 Praha 8, Česká republika

Tel.: +420 284 016 111

Fax: +420 284 016 595

Web: www.bohnice.cz

Příjmové oddělení pro chlapce a dívky ve věku od 7 do 18 let. Na tomto oddělení se neléčí děti a mladiství s problematikou závislosti na návykových látkách. Součástí oddělení je základní, praktická a speciální škola.

Linka bezpečí

pro děti a studenty tel. 116 111

pro rodiče tel. 606 021 021

Online poradna: Linka bezpečí Chat nebo e-mail pomoc@linkabezpeci.cz

2.6 Vzdělávací programy pro ŠMP a ostatní pedagogické pracovníky

Školní metodik prevence se pravidelně účastní oblastních a krajských setkání s koordinátory, sleduje legislativní změny i odborné články vztahující se k prevenci v odborném tisku. Zároveň vyhledává vhodné programy pro další vzdělávání také učitelského sboru, sám může připravovat tematická setkání, na kterých seznamuje pedagogický sbor s potřebnými postupy a novinkami v rámci prevence. S těmi pedagogický sbor seznamuje také v rámci pravidelných porad a pedagogických rad.

Vzdělávací programy pro pedagogický sbor bývají konzultovány s ředitelkou školy, která tyto schvaluje a zařazuje do plánu.

2.7 Přehled volnočasových aktivit v regionu

Seznam **sportovních** organizací v Čelákovících viz <https://www.celakovice.cz/cs/organizace-sluzby/sport/> .

Seznam **sdržení a zájmových spolků** v Čelákovících viz <https://www.celakovice.cz/cs/organizace-sluzby/sdrzeni-a-zajmove-organizace.html> .

Seznam **školských zařízení v Čelákovících** viz <https://www.celakovice.cz/cs/organizace-sluzby/skoly/> .

Seznam **kulturních institucí** v Čelákovících viz <https://www.celakovice.cz/cs/organizace-sluzby/kultura.html> . Níže výběr kontaktů.

Městský dům dětí a mládeže Čelákovice

Havlíčková 691, 250 88 Čelákovice

web: www.mddmcelakovice.cz/

e-mail: mddm.celakovice@seznam.cz

Rodinné centrum Routa

Sedláčkova 107, 250 88 Čelákovice

web: www.rc-routa.cz

e-mail: info@rc-routa.cz

Junák-Svaz skautů a skautek ČR – středisko Čelákovice

Polská 383, Čelákovice 25088

tel: 720 567 006

web: <https://celakovice.skauting.cz/>

e-mail: srj@skaut.cz

Městská knihovna Čelákovice

Na Hrádku 1092/6, Čelákovice 25088

tel: 326 991 515, 326 993 664

web: <http://knihovna.celakovice.cz>

e-mail: mestska@knihovna.celakovice.cz

Městské muzeum Čelákovice
Na Hrádku 464, Čelákovice 25088
tel: 326 991 556
web: <http://www.celmuz.cz/>
e-mail: info@celmuz.cz

2.7.1 Kluby a kroužky nabízené naší školou

Přehled bývá dostupný od začátku měsíce září na stránkách školy (<http://www.zscelakovice.cz>).

2.8 Krizový plán školy

Krizové plány školy a program školy proti šikanování jsou pro svou obsáhlost vedeny zvlášť v dokumentu Krizové plány školy.

Tento dokument obsahuje kapitoly, ve kterých jsou podrobně popsány postupy pro případná řešení výskytu konkrétního typu rizikového chování. Výčet je uveden níže. Kapitoly jsou zpracovány dle aktuálních metodických pokynů MŠMT s přihlédnutím k platným právním normám a reflektují metodické pokyny a metodická doporučení MŠMT v takovém rozsahu, jak byla k začátku školního zveřejněna na webu MŠMT (viz Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních).

Přehled kapitol Krizového plánu školy.

1. Krizový plán školy a program proti šikanování – Směrnice č.55, příloha Školního řádu

1.1 Řešení šikany mezi žáky

1.2 Kyberšikana, stalking, jiné formy obtěžování

2. Řešení případů souvisejících s užíváním návykových látek v prostředí školy a školských zařízení

2.1 Tabákové výrobky

2.2 Alkohol

2.3 Omamné a psychotropní látky (OPL)

3.Řešení případů souvisejících s krádežemi a vandalismem v prostředí školy

3.1 Krádeže

3.2 Vandalismus

4.Další případy rizikového, jinak nevhodného či nebezpečného chování

4.1 Zajištění předmětů, které dle školního řádu nepatří do školy (zbraně, pornografický materiál, chemikálie...)

4.2 Záškoláctví

4.3 Podvod

4.4 Rasismus, extremismus, antisemitismus, xenofobie

4.5 Homofobie

4.6 Poruchy příjmu potravy

4.7 Sebeпоškozování

4.8 Rizikové chování v oblasti partnerských vztahů a sexuality, deviace

4.9 Rizikové chování v dopravě

4.10 Subkultury

4.11 Netolismus

4.12 Hazardní hraní

4. 13 Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

5. Řešení případů souvisejících s výchovou a podmínkami v rodině

5.1 Syndrom týraného dítěte (CAN)

5.2 Sexuální zneužívání

5.3 Domácí násilí

5.4 Nová náboženská hnutí (sekty, kulty)

6. Postup obrany při útoku aktivního útočníka

7. Preventivní program – školní neúspěšnost

8. Duševní zdraví

9. Sebevražedné chování

3 *Monitoring*

Informace o rizikovém chování žáků jsou průběžně oznamovány všemi pedagogickými i nepedagogickými pracovníky školy. Primární záchyt a vyhodnocení znaků rizikového chování provádí zpravidla třídní učitel, který vyhodnotí míru závažnosti. Je-li případ vážnější, nebo není-li si učitel jistý možnostmi řešení, spojí se se školním metodikem prevence, výchovnou poradkyní, speciální pedagožkou nebo vedením školy. Jednotlivé případy řeší ve spolupráci s třídním učitelem Školní poradenské pracoviště.

Monitoring rizikového chování žáků probíhá průběžně po celý školní rok formou pozorování, pohovorů se žáky, nebo na základě podnětů od členů pedagogického sboru, nepedagogických pracovníků, rodičů žáků, či širší veřejnosti.

Třídní učitelé, školní metodik prevence, výchovní poradci i školní psycholog mohou k monitorování stavu ve škole používat různé typy dotazníků, jejichž výsledky pak mohou být využity jako podklady k podchycení rizikového chování žáků.

Jednotlivé záznamy o řešených případech a jejich dokumentace jsou dostupné v Sešitu ŠMP, případně jako zvláštní příloha.

4 Cíle

Cílem naplnění Minimálního preventivního programu školy je zvýšení odolnosti žáků vůči sociálně patologickým jevům a výchova ke zdravému životnímu stylu. Snažíme se, aby se preventivní působení stalo součástí výuky a života školy. Žáci na základní škole jsou skupinou, která patří k nejohroženějším. Proto nabízíme programy specifické i nespecifické prevence, zaměřené na všechny oblasti rizikového chování. Velký důraz klademe na informovanost dětí v oblasti prevence ve všech jejích oblastech, mj. na podporu duševního zdraví žáků, prevenci úzkostí, stresu a podporu tzv. resilience – psychické odolnosti dětí ve školním prostředí.

4.1 Dlouhodobé cíle

- dobrá informovanost všech žáků školy v oblastech rizikového chování
- vytvoření podmínek pro kvalitní osvětu a prevenci v oblasti zneužívání návykových látek
- ve sledovaných oblastech zneužívání návykových látek vytvořit takové podmínky, aby jejich zneužívání žáky, pokud možno, nepřesahovalo celostátní průměr
- systematická výuka a výchova ke zdravému životnímu stylu
- vytvoření dostatečného zázemí k trávení volného času ve škole
- podpora vlastních aktivit
- začleňování méně průbojných žáků do kolektivu, rozvoj asertivních dovedností
- podpora duševního zdraví a emocionální pohody (wellbeingu) žáků, včetně prevence úzkostí, depresí a sebepoškozování
- posílení digitální gramotnosti žáků s důrazem na bezpečnost na internetu a prevenci kyberšikany, sextingu a netolismu
- rovný přístup ke vzdělávání pro všechny žáky včetně žáků se SVP, PAS nebo odlišným mateřským jazykem

4.2 Krátkodobé cíle

Pokračuje projekt Prevence rizikového chování dětí a mládeže pod patronací Města Čelákovice. V rámci tohoto projektu jsou i pro školní rok 2026/2027 zajišťovány preventivní aktivity realizované ve spolupráci s externími organizacemi.

Pro školní rok 2026/2027 navazujeme na priority předchozího roku a prohlubujeme je v oblastech, kde to aktuální situace ve škole vyžaduje. Klíčovým tématem zůstává sociální rozvoj žáků a dodržování základních pravidel slušného chování – od programů zaměřených na budování zdravých vztahů v kolektivu (od 1. tříd) až po posilování povědomí o trestní odpovědnosti mládeže (v 9. třídách). Naším cílem je předcházet nevhodnému a přestupkovému chování ve škole i na veřejnosti a posilovat vědomí žáků o jejich vlastní odpovědnosti vůči sobě i ostatním. Tím chceme zároveň přispívat k prevenci nežádoucích vztahových jevů, zejména šikany a kyberšikany, které věnujeme zvýšenou pozornost jak v rámci výuky, tak při spolupráci s externími subjekty. Šikana a kyberšikana jsou průběžně monitorovány a jejich prevence je zapojena do třídnických hodin, komunitních kruhů a dalších forem práce s třídním kolektivem. V letošním školním roce bychom se chtěli zaměřit rovněž na podporu duševního zdraví a wellbeingu žáků, na prevenci úzkostí, stresu a sebepoškozování, informování o dostupných krizových linkách a na posilování tzv. resilience – psychické odolnosti dětí ve školním prostředí. Tato témata budou zařazována jak do běžné výuky, tak do specializovaných preventivních programů zajišťovaných externími organizacemi. Výrazně posilujeme také oblast digitální bezpečnosti. Reagujeme tím na aktuální situaci, kdy přibývají rizika

spojená s nevhodným využíváním sociálních sítí, kybernetickými hrozbami, sextingem a zneužíváním nástrojů umělé inteligence. Žáky vzděláváme v bezpečném a zodpovědném chování v online prostředí a věnujeme se i mediální gramotnosti a kritickému myšlení při práci s digitálním obsahem. Zdravý životní styl a zařazení pohybu do každodenního života zůstávají trvalou součástí preventivního působení školy.

Cílové skupiny:

1) Programy specifické primární prevence

a) Žáci

V rámci výuky

Vyučující se v rámci výuky předmětů spadajících především do oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a zdraví, Umění a kultura a Informační a komunikační technologie zaměří na preventivně informativní ráz ve všech sledovaných oblastech rizikového chování podle náplně Školního vzdělávacího plánu tak, jak jsou témata zařazena do výuky.

Spolupráce s externími subjekty

V rámci výuky budou zařazovány a realizovány preventivní programy specifické i nespecifické prevence dodané také externími subjekty. Přehled naplánovaných preventivních programů a aktivit subjektů spolupracujících s naší školou a jimi zajištěné programy jsou uvedeny v kapitole 5 *Aktivity* a po dobu školního roku jsou průběžně doplňovány.

b) Pedagogický sbor

Zvýšení povědomí pedagogického sboru o důležitosti primární prevence rizikového chování. Zařazení a zodpovědné probrání témat týkajících se primární prevence rizikového chování ve výuce.

c) Rodiče

Pravidelná informovanost o průběhu realizace MPP, informace o potenciálním výskytu jevů rizikového chování mezi žáky pomocí různých komunikačních kanálů.

Možnost poskytnutí odborné pomoci, případně vhodných kontaktů.

2) Programy nespecifické primární prevence

Škola se snaží zajistit základní nabídku mimoškolních činností v rámci školních kroužků.

Škola se snaží zajistit kulturně vzdělávací a výchovné pořady vhodné pro naše žáky napříč celou věkovou strukturou v rámci programů pořádaných na území školy i mimo ni.

Škola se snaží zajistit účast na sportovních akcích pořádaných pro školní mládež, případně se podílet na jejich pořádání.

Škola se snaží podílet se na rozvíjení talentu jednotlivých žáků a umožnit jim účast na předmětových olympiádách i jiných (talentových) soutěžích.

5 Aktivita

5.1 Programy specifické prevence rizikového chování

V rámci školní výuky budou vlastními zdroji (viz kapitola 4.2-1-a) Žáci) zajištěny a realizovány programy specifické prevence zahrnující všechny oblasti rizikového chování, okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného a zanedbávaného dítěte a spektrum poruch příjmu potravy v přibližném rozsahu tak, jak je uvedeno v tabulce č. 1 (Proporční rozvržení témat jednotlivých devíti oblastí rizikového chování dle zvolených čtyř věkových kategorií napříč základní školou). Vzhledem k vývoji v oblasti prevence zařazujeme do výuky mj. také oblasti digitálních rizik a duševního zdraví, wellbeingu a sebepoškozování.

Ročník Prevence	I. II.	III. IV.	V. VI.	VII., VIII., IX.	Počet hodin/ Celkem
Záškoláctví	1	0	1	0	2
Šikana/agrese	1	3	3	4	11
Rizikové sporty/doprava	1	2	3	2	8
Rasismus/xenofobie	0	1	1	1	3
Sekty	0	1	1	1	3
Sex. rizikové chování	0	1	2	4	7
Adiktologie	2	2	4	2	10
Týrání, zneužívání	1	1	1	1	4
Poruchy příjmu potravy	0	2	4	2	8
Počet hodin celkem	6	13	20	17	56 hodin

Tabulka 1: Proporční rozvržení témat jednotlivých devíti oblastí rizikového chování dle zvolených čtyř věkových kategorií napříč základní školou (Miovský, 2012a)

5.2 Spolupráce na programech specifické prevence s externími subjekty

V rámci výuky budou zařazovány a realizovány preventivní programy specifické i nespecifické prevence dodané také externími subjekty. Přehled naplánovaných preventivních programů a aktivit subjektů spolupracujících s naší školou a jimi zajištěné programy jsou uvedeny v kapitole 5 *Aktivita* a po dobu školního roku jsou průběžně doplňovány.

5.3 Předběžný plán preventivních akcí zajišťovaných externími organizacemi pro školní rok 2026/2027:

1. pol.	1.	Budíme kamarádi
1. pol.	1. - 2.	správné čištění zubů
1. pol.	2.	Hrajeme si spolu
2. pol.	2.	Nehlaď toho psa
2. pol.	3.	Bezpečné chování
1. i 2. pol.	4.	Dopravní výchova
1. pol.	4.	Z housenky Motýlem
1. pol.	4.	Bezpečné chování
1. pol. nebo 2. pol.	4.	Linka bezpečí
1. pol. nebo 2. pol.	3., 5., 7., 9.	Helpík - první pomoc
2. pol.	5.	Nebezpečí na internetu
1. pol.	5.	Tvoje cesta onlinem
1. pol. nebo 2. pol.	5., 6., 9.	Základy právní / trestní odpovědnosti
2. pol.	6.	Kyberšikana
1. pol. nebo 2. pol.	6.	Čas proměn (program pro dívky)
1. pol. nebo 2. pol.	6.	Na prahu mužnosti (program pro chlapce)
1. pol.	6. - 9.	BanalFatal - prevence úrazu míchy
1. pol. nebo 2. pol.	7.	Tvoje cesta onlinem
1. pol. nebo 2. pol.	8.	Pohled do zrcadla
1. pol. nebo 2. pol.	8.	Tvoje cesta načisto
2. pol.	9.	Prevence rizikového sexuálního chování

5.4 Programy nespecifické primární prevence

Do programů nespecifické prevence řadíme takové programy, jejichž působení není primárně zaměřeno na některou z oblastí rizikového chování - např. sportovní programy, kulturní představení, exkurze, naučné pořady, předmětové olympiády apod. Do této oblasti spadá i celkové vytváření pozitivního školního klimatu, posilování pocitu bezpečí a sounáležitosti, podpora sociálních dovedností a zapojení všech žáků – včetně těch se speciálními vzdělávacími potřebami, poruchami autistického spektra, žáků cizinců nebo žáků se sociálním znevýhodněním.

Seznam plánovaných a realizovaných programů nespecifické prevence bude v průběhu školního roku průběžně aktualizován a bude reflektovat aktuální potřeby školy na základě mapování školního klimatu, zpětné vazby žáků a výsledků dotazníkových šetření. Kompletní seznam bude také součástí evaluace.

6 *Dokumentace*

Dokumentační činnost a záznamy o prevenci, řešených případech či intervencích v oblasti rizikového chování žáků má u sebe školní metodik prevence, který na dotaz umožní nahlédnutí do těchto materiálů pověřeným osobám tak, aby nedošlo nebo nemohlo dojít k rozporu v oblasti ochrany osobních údajů.

Jedná se především o předepsané dokumenty, které by měl mít školní metodik prevence k dispozici, tj. legislativní podklady a normy týkající se prevence, dokumenty týkající se celostátních a krajských strategií v oblastech zasahujících do prevence, Krizový plán školy, Minimální preventivní program školy a Deník ŠMP, do nějž ŠMP zaznamenává aktivity, veškeré činnosti a jednání, popř. další nepředepsané dokumenty.

7 *Evaluace*

Hodnocení Minimálního preventivního programu školy bude vyhotoveno na konci školního roku po ukončení a vyhodnocení všech preventivních aktivit. Závěrečné hodnocení bude zpracováno školním metodikem prevence a bude vycházet ze souhrnných dat získaných z průběžného monitoringu, evaluace preventivních akcí a zpětné vazby od žáků, učitelů i rodičů. Průběžná evaluace probíhá pravidelným vypracováním čtvrtletních zpráv ŠMP pro pedagogické rady a závěrečnou zprávou pro Výroční zprávu školy. Součástí průběžné evaluace může být také sledování školního klimatu formou anonymních dotazníků, mapování třídních vztahů, rozbor konkrétních případů či skupinové reflexe (např. třídnické hodiny, komunitní kruhy). Výsledky pomáhají upravit plánování preventivních opatření v průběhu školního roku. Preventivní aktivity jsou zaznamenávány a jednou ročně odesílány také pomocí Systému evidence preventivních aktivit (SEPA). Škola dbá na to, aby všechny údaje byly v SEPA vedeny pravdivě, úplně a odpovídaly skutečně realizovaným aktivitám, včetně dat o spolupráci s externími subjekty.

8 Přílohy

1.9 Odborná a metodická literatura, odborné časopisy

1.9.1 Odborná a metodická literatura, odborné časopisy

všeobecná primární prevence

KOVAŘÍK, Jiří. Dětská práva - vím, co smím?. Ilustrace Jan Brychta. Praha: Nadace Naše dítě, 2002, 20 l. ISBN 80-238-9291-6.

KOVAŘÍK, Jiří. *Práva jsou pro všechny!*. Praha: Nadace Naše dítě, 2003. ISBN 80-239-2322-6.

PETR, Dvořák. Pětá potřebuje pomoc ... Nikola Tilleová. IV-Nakladatelství s.r.o. Praha: IV-Nakladatelství s.r.o, 2015, 56 s.

ROZBROJ, Roman, Hana KOŽOVÁ, Jiří MACOUN a Maťo MIŠÍK. *Bez obav*. Praha: agentura T.A.C.T. Production, s.r.o., 2007, 28 s.

SKÁČELOVÁ, Lenka. *Metodika práce s dětmi: v oblasti primární prevence*. Brno: Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti, odloučené pracoviště Brno PPP Brno. Dostupné z: www.adiktologie.cz/cz/articles/download/5310/METODIKA-DETI-pdf (vydání z roku 2012)

návykové látky

RAYNEROVÁ, Claire. *Nenič své chytré tělo*. 1. vyd. Překlad Pavla Šulcová. Ilustrace Tony King. Praha: SONUS, 1997, 48 s. ISBN 80-901-8301-8.

HOLSTEIN, Michael E, William E COHEN a Paul J STEINBRONER. *Rozhodni se-: příručka pro život bez drog*. 1. čes. vyd. Jihlava: Idea, 1996, 168 s. ISBN 80-707-1037-3.

Drogy: Poznej svého nepřítele. MEDEA KULTUR, s.r.o., 2005.

Dostupné z: http://www.mestojilemnice.cz/data/jil_files/6402/brozura-2011-drogy-poznej-sveho-nepriatele.pdf

NEŠPOR, K., CSÉMY, L., PERNICOVÁ, H. *Jak předcházet problémům s návykovými látkami na základních a středních školách. Příručka pro pedagogy*. Praha 1996.

NEŠPOR, Karel a Marie MÜLLEROVÁ. *Jak přestat brát drogy: svépomocná příručka*. Sportpropag. a.s. pro Ministerstvo zdravotnictví ČR, 1997. FIT IN. Dostupné z: <http://www.drnespor.eu/shd06w2.pdf> (vydání z roku 2006)

NEŠPOR, Karel a Ladislav CSÉMY. *Alkohol, drogy a vaše děti: jak problémům předcházet, jak je včas rozpoznat, jak je zvládat*. 4. rozšířené. Praha: Sportpropag, 1997, 128 s.

ROZBROJ, Roman, Hana KOŽOVÁ, Jiří MACOUN a Maťo MIŠÍK. *Bez obav*. Praha: agentura T.A.C.T. Production, s.r.o., 2007, 28 s.

PRESL, Jiří. *My, drogy a Evropa*. 2005.

Dostupné z: http://www.reknidrogamne.cz/images/pdfdocs/my_drogy_evropa.pdf

PRESL, Jiří. *Drogová závislost: může být ohroženo i Vaše dítě?*. Praha: Maxdorf, 1994, 83 s. Medica. ISBN 80-858-0018-7.

poruchy příjmu potravy

PAPEŽOVÁ, Hana a Jana HANUSOVÁ. *Poruchy příjmu potravy: příručka pro pomáhající profese*.

Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecné fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012, 47 s. ISBN 978-80-87258-98-9.

krizové situace

Co dělat-- , aneb, Kapesní průvodce krizovými situacemi doma i v zahraničí. Vyd. 2. Praha: Centrum pro bezpečný stát, 2008, 93 s. ISBN 978-80-260-1048-7.

AUTORSKÝ KOLEKTIV. *Děti v dopravě: První pomoc.* 1. Praha: Úřad Českého červeného kříže, 2007.

1.9.2 Metodická podpora ŠMP

Primární prevence – metodická podpora StČ kraje

<https://stredoceskykraj.cz/web/skolstvi/metodicka-podpora>

ČÁP, David et al. Programy preventivní péče v rámci systému včasné intervence ve školách. 2014. vyd. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2014, 27 s. ISBN 978-80-7481-055-8.

EXNEROVÁ, Markéta, Tereza KAUFHOVÁ a Lenka SKÁČELOVÁ. Kočičí zahrada: rozvoj sociálních dovedností dětí v rámci prevence rizikového chování: metodika pro učitele. Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012, 87 s. ISBN 978-80-87258-66-8.

JINDROVÁ, Martina. Rizikové chování dětí a jeho právní dopady: příručka učitele. Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012, 90 s. ISBN 978-80-87258-59-0.

KREJČOVÁ, Lenka. Komunikace s rodiči problémových žáků. Vyd. 1. Liberec: Technická univerzita, 2010, 1 CD-ROM. ISBN 978-80-7372-658-4.

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016) a Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

MIKULKOVÁ, Gabriela et al. Integrovaná síť školních a školských poradenských služeb: Postupy a doporučení jejího rozvoje. 1. vyd. Praha: Národní ústav pro vzdělávání, školské poradenské zařízení a zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků, 2014, 74 s. ISBN 978-80-7481-062-6. Dostupné z:

http://www.nuv.cz/uploads/RAMP_S/Vystup_KA_03_Metodika_c.7_Integrovana_sit_na_web_opraveny_preklepy4_8.pdf

MIOVSKÝ, Michal et al. *Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy.* Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012a, 100 s. ISBN 978-80-87258-74-3.

MIOVSKÝ, Michal et al. *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování.* Vyd. 1. Praha: Klinika adiktologie, 1. lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze a Všeobecná fakultní nemocnice v Praze ve vydavatelství Togga, 2012b, 220 s. ISBN 978-80-87258-89-7. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/17/3765/Vykladovy-slovník-zakladnich-pojmu-skolske-prevence-rizikoveho-chovani>

MIOVSKÝ, Michal et al. Primární prevence rizikového chování ve školství. 1. vyd. Praha: Sdružení SCAN, Univerzita Karlova v Praze & Togga., 2010, 253 s. ISBN 978-808-7258-477. Dostupné z: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/17/2670/Primarni-prevence-rizikoveho-chovani-ve-skolstvi>

Bezpečné chování na internetu pro kluky a pro holky; Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, [2022] · ©2022 · 157 stran: ilustrace (převážně barevné); 30 cm.

Časopis **Prevence**; Odborný časopis pro výchovu dětí a mládeže, vydávaný ve spolupráci s Občanským sdružením Život bez závislostí. Zabývá se především závažnými tématy závislosti dětí a mládeže na návykových látkách jako jsou drogy a alkohol a jejich předcházení v praxi. ISSN 1214-8717

FALCMANOVÁ, Jindra, Petra FEČKOVÁ, Marcela HONZÍRKOVÁ, Zdeněk VOPIČKA a Veronika BENEŠOVÁ. Bezpečná škola-metodika prevence úrazů a násilí pro první stupeň základní školy. Praha: pro Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti vydala Fakultní nemocnice v Motole, 2017. ISBN 978-80-87347-34-8.

FEČKOVÁ, Petra, Jindra FALCMANOVÁ, Marcela HONZÍRKOVÁ, Zdeněk VOPIČKA a Veronika BENEŠOVÁ. Bezpečná škola-metodika prevence úrazů a násilí pro druhý stupeň základní školy. Praha: pro Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti vydala Fakultní nemocnice v Motole, 2017. ISBN 978-80-87347-35-5.

TRUELLOVÁ, Iva, Eva VANÍČKOVÁ a Věra NOVOTNÁ. Včasná detekce dětí ohrožených násilím. 1. Praha: [Fakultní nemocnice v Motole], [2016], 46 s. ISBN 978-80-87347-27-0.

VANÍČKOVÁ, Eva. Metodika pro screening emocionální traumatizace dětí. Praha: pro Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti vydala Fakultní nemocnice v Motole, 2017. ISBN 978-80-87347-33-1.

PLÁNKA, Ladislav, Jan ŠKVAŘIL, Milan KRTIČKA, David STARÝ a Štěpánka BIBROVÁ. Metodika práce s veřejností. Praha: [Fakultní nemocnice v Motole], [2016]. ISBN 978-80-87347-29-4.

PLÁNKA, Ladislav, Štěpánka BIBROVÁ, David STARÝ a Rostislav DURĐÁK. Metodika sekundární prevence. Praha: pro Národní koordinační centrum prevence úrazů, násilí a podpory bezpečnosti pro děti vydala Fakultní nemocnice v Motole, 2016. ISBN 978-80-87347-25-6.

Navrhovaná opatření k oblasti šikany ve školním prostředí (MŠMT)

Poznámky k možnostem řešení šikany

Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách

Přehled institucí poskytující metodickou pomoc

prevence@msmt.cz - celostátní okamžité poradenství „co dělat“ pro školy i veřejnost

e-learning

„Kraje pro bezpečný internet“

Kurzy jsou volně dostupné na portálu <http://www.KPBI.cz>. Odborný obsah kurzů připravilo Národní centrum bezpečnějšího internetu.

Linka 116000 – Linka pro rodinu a školu

<https://linkaztracenedite.cz/>

možnost konzultace v krizovém okamžiku

Kybernetická kriminalita (Ministerstvo vnitra ČR) – 4 videa (2022)

https://www.youtube.com/playlist?list=PL1Cp5doNb3zS2ub4qIPt1YK-C1cH6w_2V

1.9.3 Videotéka, odkazy na videa s preventivní tematikou využitelné ve výuce

návykové látky

Člověk a závislost (DVD)

Řekni drogám ne (DVD)

Pravda o drogách (DVD)

krizové situace

Šťěstí přeje připraveným [DVD]. Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru, Institut ochrany obyvatelstva Lázně Bohdaneč, 2008. 255/09.

- Video vhodné pro první stupeň ZŠ a je zaměřené na možná **rizika na dětských hřištích** a je dostupné online na <http://www.youtube.com/watch?v=QWQdJqyTGds>.
- Video svým tématem **Parkurového skákání** vhodné pro žáky z druhého stupně ZŠ a je dostupné online na <http://www.youtube.com/watch?v=quXQin69DwU>
- Klip „**Bezpečnost na sjezdových tratích, pravidla FIS**“ je zveřejněn zde <https://www.youtube.com/watch?v=b7b19QeBIYc>
- Klip „**Záchrana z lanovek aneb jak se zachovat, když se zasekne lanovka**“ je zveřejněn zde <https://www.youtube.com/watch?v=tMGdPPvMJcA&t=1s>
- Klip „**Záchrana z lanovek, Letecká služba Policie ČR a letečtí záchranáři**“ je zveřejněn zde <https://www.youtube.com/watch?v=44pRfE0nyz0&t=2s>
- „**Bezpečnost chodců a reflexní prvky**“ - https://www.youtube.com/watch?v=sBH_nZ0u8Mc
- „**Bezpečnost chodců a reflexní prvky 2. část**“ - <https://www.youtube.com/watch?v=FKt9XXhJ4-U>
- www.ovce.sk (<http://sheeplive.eu>) – soubor animovaných preventivních videí

šikana

- Radim - šikana očima agresora - <https://www.youtube.com/watch?v=2nAWSRGFviU>
- Pavel - šikana očima oběti - <https://www.youtube.com/watch?v=xaBjACZTNLQ>
- Jakub - právo na ochranu - https://www.youtube.com/watch?v=c1f_3K5SRV8

kyberšikana, kybergrooming, bezpečné chování na internetu

- **Jít či nejít** (DVD) - <https://www.e-bezpeci.cz/jitcinejit>
- **Seznam se bezpečně** - www.seznamsebezpecne.cz
- **Facebook vs. Realita**; <https://www.youtube.com/watch?v=22gUYhzG3iI>
- **Úchylák na Fejsbuku!** - skutečný příběh (EN subs) Stalker on facebook - real story; <https://www.youtube.com/watch?v=c6VkpQE174s>
- **FACEBOOK PSYCHOPATH! (Úchylák na FB)**

2);https://www.youtube.com/watch?annotation_id=annotation_3193652049&feature=iv&src_vid=c6VkPQE174s&v=tj04iJCYIY

- **Kyberšikana - A co bys udělal ty?** - https://www.youtube.com/watch?v=s_5g2fvvjVs
- **Karel - první fáze šikany (Ostrakizace)** - <https://www.youtube.com/watch?v=jggv-oyGoX0>
- **Čtení myšlenek – co se o Vás najde na sociálních sítích** - <https://www.youtube.com/watch?v=OFMvVoY4Ujw>
- **Záznam divadelního představení #jsi_user**
<https://www.stream.cz/seznam-se-bezpecne/premiera-zaznam-divadelniho-predstaveni-jsi-user-231457>
- Jsme netvor - osvětový videokurz o lidech a digitálních technologiích vhodný pro žáky od 13 let. (NÚKIB)
<https://osveta.nukib.cz/course/view.php?id=76#section-0>
- **prevence dětských úrazů**
Ježkovy voči - <https://www.youtube.com/channel/UC2OrJoMNZ7-y8NjThQIm65g>
- **Problémovým užíváním digitálních her – online lekce**
<https://www.jsns.cz/lekce/414463-jak-jsem-vyhrál>
- **video o rodičovské kontrole v digitálním světě**
<https://www.jsns.cz/lekce/484370-v-digitalnim-svete-rodicovska-kontrola>
- **základní pravidla online komunikace (etiketa na internetu)**
<https://www.jsns.cz/lekce/416867-v-digitalnim-svete-jak-mluvit-na-internetu>
- **Jak se bránit kyberšikaně**
<https://www.jsns.cz/lekce/538574-v-digitalnim-svete-kybersikana>
- **sexting a vydírání**
<https://osveta.nukib.cz/course/view.php?id=66#top>
- **Jak naučit děti využívat internet bezpečně a smysluplně?**
<https://www.internetoviuzasnaci.org/>

adiktologie

- **Drogová závislost** - https://www.youtube.com/watch?v=s_57NNFJbLk
- **Ze závislosti do nezávislosti - Kdo hraje, nevyhraje (Automaty)** - <https://www.youtube.com/watch?v=Y4Yi4B9Qyqs>

1.9.4 Odkazy na webové stránky metodické podpory ŠMP,

<http://www.prevencekriminality.cz/>

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/prevence>

<http://www.visk.cz/prevence-rizikoveho-chovani-deti-mladeze>

www.poradenskecentrum.cz

<https://www.vyckvvp.cz/ke-stazeni/>

<https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/prevence1>

<https://www.dumka.cz/cz> <https://www.dumka.cz/ua> - projekt pro uprchlíky z Ukrajiny

1.9.5 Evidenční sešit školního metodika prevence

Evidenční sešit ŠMP je k nahlédnutí u školního metodika prevence. Školní metodik prevence v něm vede záznamy o šetřeních a jejich výstupech a záznamy umožňujících doložit rozsah a obsah činnosti školního metodika prevence, navržená a realizovaná opatření.

Propagace a informace o Preventivním programu školy a jeho realizaci jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách naší školy.

1.9.6 Zapojení do projektů

Nenech to být – www.nntb.cz; podpora žáků v boji proti vylučování z kolektivu či šikaně, projekt MŠMT

Prevence rizikového chování dětí a mládeže – Čelákovice

Kraje pro bezpečný internet – www.kpbi.cz

Systém výkaznictví VYNSPI – www.preventivni-aktivity.cz

2.2 Metodické pokyny a doporučení MŠMT ČR k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže

Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)
- Aktualizované přílohy metodického doporučení – alkohol, návykové látky (leden 2019), tabák (2022, Čj.: MSMT 11112/2022-2)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování Čj.: MSMT-44400/2014. (č. 20. Domácí násilí) – sjednoceno s číslem 5 Týrané a zneužívané a zanedbávané dítě ve škole
- Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí (č. j. MSMT-1398/2015-1)
- Aktualizace metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže Čj.: MSMT-1999/2015 (přílohy č. 15 – Netolismus; č. 16 - Sebeпоškozování; č. 17 - Nová náboženská hnutí; č. 19 - Příslušnost k subkulturám)
- Aktualizace metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže č. 18 - Rizikové sexuální chování z roku 2025.
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování Čj.:21291/2010-28 příloha č. 21 – Hazardní hraní
- Aktualizace metodického doporučení MŠMT k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže: č.7 – Kybernetická agrese a kyberšikana (MSMT-4574/2026-2), č.10 – Vandalismus (32549/2017-1), č.11 – Záškoláctví(32548/2017-1)
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování Č. j. MSMT-5217/2017-1 příloha <http://www.msmt.cz/vzdelavani/predskolni-vzdelavani/dodrzovani-pravidel-prevence-vzniku-problemovych-situaci>
- Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu (MŠMT, březen 2019)
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách; MŠMT únor 2017, aktualizace 2024
- Metodické doporučení MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků; Č. j. MSMT-43301/2013
- Pomůcka k nově zakotveným právům a povinnostem pedagogických pracovníků a k povinnému vyloučení žáka nebo studenta k 1. 9. 2017
- Česká technická norma ČSN 73 4400 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“
- Metodické doporučení k bezpečnosti dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních – Minimální standard bezpečnosti Č j.: MSMT-1981/2015-1; aktualizace 2024
- Metodické doporučení MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů budovách škol a školských zařízení a v areálech škol a školských zařízení k nim náležejících. (2006)
- Karta k identifikaci špatného zacházení s dětmi (2023)
- Metodické doporučení MŠMT č. 24 Psychická krize, duševní onemocnění (2023)
- Metodické doporučení MŠMT č. 25 Sebevražedné chování (2023)

- Priority podpory dětského duševního zdraví (Č. j.: MSMT-8421/2024-1)
- Spolupráce škol a školských zařízení s PČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality páchané na dětech a mládeži (č.j. MSMT-6167/2025-1)
- Aktualizované přílohy metodického doporučení – č. 2 Prevence rizikového chování v dopravě (Č. j. 21291/2010-28; ve znění aktualizace z dubna 2026)

2.3 Literatura, zdroje a internetové zdroje k jednotlivým oblastem rizikového chování

1. Návykové látky

SANANIM – primární prevence.cz: <http://odrogach.cz/>

Překonávání závislostí, zvládání stresu – Prim. MUDr. Karel Nešpor, CSc.: <http://www.drnespor.eu/addictcz.html>

Informační portál o ilegálních a legálních drogách drogy-info.cz: <http://www.drogy-info.cz/>

Klinika adiktologie (1.lékařská fakulta): <http://www.adiktologie.cz/>

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti: <http://poradenskecentrum.cz/>

Řekni drogám ne – publikace: <http://www.reknidrogamne.cz/cs/media/media-prirucky>

Drogy trochu jinak: <http://www.casmp.cz/dotazniky.htm>

Drop – In: <http://www.dropin.cz>

Internetové odkazy:

<http://www.prevence-info.cz>

<http://www.drogy-info.cz/>

<http://www.odrogach.cz/>

<http://www.adiktologie.cz/>

<http://www.drogy.net/>

<http://www.alkoholmetr.cz/>

<http://www.alkoholik.cz/>

<http://www.plbohnice.cz/nespor/addictcz.html>

<http://www.dokurte.cz/>

Základní literatura:

- Hajný, M.: O rodičích, dětech a drogách. Praha, Grada 2001.
- Jessor, R., Jessor, S. L. (1977): Problem Behavior and Psychosocial Development. New York: Academic Press.
- Kalina, K.: Mezioborový glosář pojmů z oblasti drog a drogových závislostí. Praha, Filia Nova, 2001.
- Kalina, K. a kol.: Drogy a drogové závislosti. Mezioborový přístup. (kapitola Primární prevence). Praha, Rada vlády pro protidrogovou politiku, 2003.
- MacBeath, J. and Mortimore, P. Improving School Effectiveness, Buckingham, Open University Press, 2001
- Nešpor K.: Vaše děti a návykové látky. Praha, Portál 2001
- Nešpor, K., Csémy, L.: Alkohol, drogy a vaše děti. Praha, Sportpropag (Fit in), 1995.

2. Rizikové chování v dopravě

Zastřešující organizací pro bezpečnost silničního provozu je BESIP, působící při Ministerstvu dopravy ČR. Na komunální úrovni se jedná o tyto partnery:

- městská policie (zejména v oblasti dozoru a asistence v dopravním provozu v místech s vysokým výskytem dětí – např. projekt Bezpečná cesta do školy),
- dopravní policie (zejména v oblasti vzdělávání a nácviku praktických dovedností),
- BESIP – metodologická podpora a informace,

- Centrum dopravního výzkumu – odborné informace a publikace v oblasti dopravní výchovy,
- Centrum adiktologie PK VFN a 1. LF UK Praha – školení a poskytnutí metodik pro selektivní primární prevenci (Preventure, Unplugged).

Internetové odkazy:

- www.ibesip.cz
- www.cdv.cz
- www.uamk-cr.cz
- <https://www.dopravnivychova.cz/>

- a) Národní strategie bezpečnosti silničního provozu <http://www.ibesip.cz/Narodni-strategie-BESIP>
- b) Zákon o provozu na pozemních komunikacích a předpisy prováděcí a související s komentářem

<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/silnicni-provoz/>

- c) Implementace dopravní výchovy do školního vzdělávacího programu

<http://www.dopravnialarm.cz/media/file/ss-implementace-dopravni-vychovy-do-vzdelavaciho-kurikula-strednich-skol.pdf>

3. Poruchy příjmu potravy

- Centrum Anabell: posta@anabell.cz; <http://www.anabell.cz/cz/kontakt>
- Jednotka specializované péče pro PPP PK VFN (Ke Karlovu 11, Praha 2, 224965353) - Každou 3. středu v měsíci v 14,30 Klub pro rodiče a blízké osoby (i učitelé, spolužáci) pacientů s PPP
- Dětská psychiatrická klinika (V úvalu 84/1, 15000 Praha 5, tel: 224 433 400)
- Krizové centrum RIAPS (Chelčického 39, Praha 3, 222 58 06 97)
- Linky důvěry
- Síť organizace STOB (redukce nadváhy – programy pro rodiny)
- Fórum zdravé výživy www.fzv.cz
- www.idealni.cz
- www.anabell.cz

4. Alkohol

Internetové odkazy:

www.drogy-info.cz

www.podaneruce.cz

www.prevcentrum.cz

www.drnespor.eu

www.adiktologie.cz

5. Syndrom týraného dítěte (CAN)

- Dětské krizové centrum, tel: 241 484 149
- Internetová poradna: problem@ditekriize.cz
- Linka bezpečí, tel: 800 155 555
- Linka důvěry RIAPS: 222 580 697, linka@mcssp.cz
- <https://www.pravonadetstvi.cz/kontakt/adresar-krizovych-linek/> (adresář linek důvěry v ČR)

6. Šikana

Doporučená literatura z oblasti školního šikanování

Bendl, S.: Prevence a řešení šikany ve škole. Praha: ISV, 2003.

- Braun, R.: Diagnostika školní třídy. Skupinová práce se třídou. Praha: IPPP ČR, 2008.
- Čapek, R.: Třídní klima a školní klima. Praha: GradaPublishing, 2010.
- Grecmanová, H.: Klima školy. Olomouc: Hanex, 2008.
- Janošová, P., Kollerová, L., Záborská, K., Kressa, J., Dědová, M. (2016). Psychologie školní šikany [Psychology of the school bullying] Praha: Grada.
- Kavalír, A. (Eds.). (2009). Kyberšikana a její prevence – příručka pro učitele. Plzeň: Dragon press s.r.o.
- Kolář, M. (2013): Výcvik odborníků v léčbě šikany. Praha: Pražská vysoká škola psychosociálních studií.
- Kolář M. (2011). Nová cesta k léčbě šikany. Praha: Portál.
- Kolář, M. (2001, 2005). Bolest šikanování. Praha: Portál.
- Kolář, M. (2000, 1997). Skrytý svět šikanování ve školách. Praha: Portál.
- Kopecký, K., Krejčí, V. (2010). Rizika virtuální komunikace. (Příručka pro učitele.) Olomouc: Net
- Kopecký, K. Úvod do problematiky kyberšikany páchané na učitelích. Internetový portál E-Bezpečí [online]. 2016 [vid. 23. únor 2016]. Dostupné z: <http://www.e-bezpeci.cz/index.php/temata/kyberikana/1120-kybersikana-ucitelu-vyzkum>
- Univerzity. [cit. 2. 12. 2012] <http://www.e-nebezpeci.cz/index.php/ke-stazeni>
- Krejčí, V. (2010). Kyberšikana – kybernetická šikana. Olomouc: E-Bezpečí. [cit. 2. 12. 2012] Dostupný z WWW – <http://www.e-nebezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/materialy-pro-studium-studie-atd>
- Krejčí, V. Pravidla bezpečného používání internetu pro rodiče. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2016. Dostupné z: http://e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni/doc_download/74-pravidla-bezpeneho-chovani-na-internetu-pro-rodie-2015
- Lašek, J.: Sociálně psychologické klima školních tříd a školy. Hradec Králové: Gaudeamus, 2001.
- Mareš, J.: Dotazník sociálního klimatu školní třídy. Praha: IPPP, 1998
- Mareš, J.: Přehled kvantitativních metod pro diagnostiku psychosociálního klimatu školy I. in: JEŽEK, S. (ed.): Psychosociální klima školy II. Brno: MSD, 2004.
- Mareš, J.: Přehled kvantitativních metod pro diagnostiku psychosociálního klimatu školy II. in: JEŽEK, S. (ed.): Psychosociální klima školy III. Brno: MSD, 2005.
- Mareš, J. Diagnostika sociálního klimatu školy. In Ježek, S. (ed.), Psychosociální klima školy I. Brno: MSD 2003.
- Mertin, V., Krejčová, L.: Metody a postupy poznávání žáka: pedagogická diagnostika. 1.vyd.Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012
- Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J., Novák, P., Barták, M., Bártík, P. et al. (2015). Prevence rizikového chování ve školství (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- Miovský, M., Adámková, T., Barták, M., Čablová, L., Čech, T., Doležalová, P. et al. (2015). Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- Miovský, M., Aujezká, A., Burešová, I., Čablová, L., Červenková, E., Jírová Exnerová, M. et al. (2015). Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny. 25
- Miovský, M., Gabrhelík, R., Charvát, M., Šťastná, L., Jurystová, L. & Pavlas Martanová, V. (2015). Kvalita a efektivita v prevenci rizikového chování dětí a dospívajících. Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- Miovský, M., Skácelová, L., Čablová, L., Veselá, M., & Zapletalová, J. (2012). Návrh doporučené struktury minimálního preventivního programu prevence rizikového chování pro základní školy. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga.
- Parry, J., Carrington, G. (1997). Čelíme šikanování: Sborník metod. Praha: IPPP: Portál.
- Rogers, V. (2011). Kyberšikana. (Pracovní materiály pro učitele a žáky.) Praha: Portál.

- Říčan, P., Janošová, P. (2010). Jak na šikanu. Praha: Grada.
- Říčan, P. (1995). Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí. Praha: Portál.
- Širůčková, M., Miovský, M., Skácelová, L., Gabrhelík, R. a kol. (2012). Příklady dobré praxe programů školské prevence rizikového chování. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga.
- Vágnerová, K. (2009). Minimalizace šikany. Praktické rady pro rodiče. Praha: Portál.
- **Webové odkazy**
- Web Minimalizace šikany, www.minimalizacesikany.cz (poradna, publikace, letáky ke stažení apod.)
- Společenství proti šikaně, www.sikana.org
- Internet poradna, www.internetporadna.cz Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz
- Veřejný ochránce práv, www.ochrance.cz. Amnesty International ČR, www.amnesty.cz
- E-Nebezpečí pro učitele, www.e-nebezpeci.cz
- Národní centrum bezpečnějšího internetu, www.ncbi.cz
- Portál E-Bezpečí, www.e-bezpeci.cz
- Online poradna projektu E-Bezpečí, www.napisnam.cz
- Kontaktní centrum, které přijímá hlášení, týkající se nezákonného a nevhodného obsahu internetu, www.Horka-linka.cz
- Vyhledávací aplikace certifikovaných primárně preventivních programů také v oblasti šikany: <http://www.nuv.cz/t/pracoviste-pro-certifikace/poskytovatele>

7. Kyberšikana

- E-Bezpečí (www.e-bezpeci.cz) – projekt zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu (kyberšikana, kybergrooming, sexting, kyberstalking, sociální sítě, sociální inženýrství apod.).
- Poradna E-Bezpečí (www.napisnam.cz) – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování na internetu, jen za letošní rok řešila přes 100 případů kyberšikany, stalkingu, sextingu apod.
- Projekt E-Nebezpečí pro učitele (www.e-nebezpeci.cz) – obsahuje řadu prezentací pro učitele.
- Centrum prevence rizikové virtuální komunikace PdF UPOL (<http://prvok.upol.cz>) – centrum realizující řadu projektů zaměřených na rizikové chování na internetu. Centrum realizuje výzkumy zaměřené na rizikové chování spojené s internetem a mobilními telefony. V sekci „Výzkum“ jsou pravidelně zveřejňovány výsledky jednotlivých výzkumů.
- Projekt Seznam se bezpečně (www.seznamsebezpecne.cz) – projekt zaměřený na prevenci rizikového chování na internetu. Na stránkách je zřízen formulář pro dotazy týkající se nejruznějších problémů spojených s on-line prostředím.
- Linka bezpečí (www.linkabezpeci.cz) – poradenská linka zaměřená na prevenci rizikového chování apod.
- Bezpečně on-line (www.bezpecne-online.cz) – stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany.
- Dětské krizové centrum (www.ditekrize.cz) – poradenství, pomoc v krizi.
- Úřad pro ochranu osobních údajů (www.uouu.cz) – institut zaměřený na ochranu osobních údajů, poradenství apod.
- Minimalizace šikany MIŠ (www.minimalizacesikany.cz) – praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet.
- Poradna MIŠ (www.minimalizacesikany.cz/poradna) – poradna zaměřená na problémy týkající se šikany a kyberšikany.
- Projekt NNTB “Nenech to být” (www.nntb.cz) – internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR.
- Projekt Nebud’ obětí! (www.nebudobet.cz) – projekt zaměřený na rizika internetu a komunikačních technologií.
- Projekt Internetem Bezpečně (www.internetembezpecne.cz) – formou různorodých vzdělávacích aktivit klade za cíl zvýšit povědomí uživatelů o rizicích v internetovém prostředí.
- Společenství proti šikaně (www.sikana.org) – stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně obsahují aktuality z oblasti šikany, související odkazy apod.

- Projekt Saferinternet.cz (www.saferinternet.cz) – projekt zaměřený na rizika internetu a komunikačních technologií.
- Další doporučené odkazy:
- Server Hoax.cz (www.hoax.cz) – cílem serveru je informovat uživatele internetu o poplašných, nebezpečných a zbytečných řetězových zprávách, tzv. hoaxů.
- Materiály pro podporu výuky ke stažení (E-bezpečí) –
<https://www.e-bezpeci.cz/index.php/component/content/article/7-o-projektu/925-materialy>
- Publikace a osvětové materiály ke stažení (E-bezpečí) –
<https://www.e-bezpeci.cz/index.php/ke-stazeni>
- Domácí webové stránky s tematikou šikany:
- Internet poradna, www.internetporadna.cz
- Amnesty International ČR, www.amnesty.cz
- <https://www.o2chytraskola.cz/nejsemlovna#desatero>

Kontakty

- **Poradna webu Minimalizace šikany**

webové stránky s tematikou šikany

- Společenství proti šikaně , www.sikana.org
- Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz

8. Homofobie

- Pro mladé gaye funguje v Praze a v Brně organizace GaTe <http://www.gejt.cz/>, kde mohou v bezpečném prostředí rozvíjet svou identitu a najít si stejně orientované přátele.

Specializovaná publikace

- SMETÁČKOVÁ, I., BRAUN, R. (2009). Homofobie v žákovských kolektivech. Praha, Úřad vlády ČR. Ke stažení zde: <http://www.msmt.cz/socialni-programy/homofobie-v-zakovskych-kolektivech>

Další tištěné zdroje

- FIFKOVÁ, H., WEISS, P., PROCHÁZKA, I., JAROLÍM, J., VESELÝ, J., WEISS, V. (2008): Transsexualita a jiné poruchy pohlavní identity. Praha, Grada.
- JANOŠOVÁ, P. (2008). Dívčí a chlapecká identita. Vývoj a úskalí. Praha: Grada Publishing.
- JANOŠOVÁ, P. (2000). Homosexualita v názorech současné společnosti. Praha: Karolinum.
- NEDBÁLKOVÁ, K. (2007). Láska je láska: když choděj kluci s klukama a holky s holkama. Brno: GaTe – Stud Brno. Ke stažení zde: <http://www.stud.cz/10-coming-out.html>
- ONDRISOVÁ, S., BIANCHI, G. (2000): Heterosexizmus: společensko-kulturne a psychologické aspekty postojů ku lesbickým ženám a gayům. Československá psychologie. 43, 2, 165-179.
- ONDRISOVÁ, S., HERETIK, A., ŠÍPOŠOVÁ, M. (1999): Homofóbia-dosledky pre psychoterapiu. Česká a slovenská psychiatrie. 95, 135-141.
- PECHOVÁ, O. (2009). Diskriminace na základě sexuální orientace. E-psychologie [online]. 3(3), 1-16. Ke stažení zde: <http://e-psycholog.eu/pdf/pechova.pdf>
- PROCHÁZKA, I. (2002): Coming out. Brno, STUD Brno.

Ke stažení

- <http://www.stud.cz/10-coming-out.html>

Internetové stránky s užitečnými informacemi

- <http://www.stud.cz/>
- <http://www.gejt.cz/>

9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

- <https://www.lidejednezeme.cz/>
- https://www.lidejednezeme.cz/uploads/file/5395f50fe5c343de9cea2a01ffe2cf4f/M%C5%AFj_sv%C4%9Bt_tady_a_tam_manu%C3%A1l.pdf

Nevládní organizace proti pravicovému a etnickému extremismu, rasismu, a xenofobii

- Člověk v tísni o. s., <http://clovekv tisni.cz/>
- Český helsinský výbor, <http://www.helcom.cz/>
- In-Iustitia, <http://www.in-ius.cz/>
- Asi-Milování, <http://www.asimilovani.estranky.cz/>
- V případě rasistických střetů ve škole vyvolaných jednáním romských žáků (včetně jejich rasistického chování) možnost obrátit se na romské poradce, romské organizace (např. Romea, <http://www.romea.cz> či Drom, <http://www.drom.cz>) a případně na neoficiální romské autority v lokalitě.
- Židovské muzeum Praha, <http://www.jewishmuseum.cz/>
- Strategie boje proti extremismu, <http://www.mvcr.cz/clanek/extremismus-vyrocní-zpravy-o-extremismu-a-strategie-boje-proti-extremismu.aspx>

10. Vandalismus

Internetové odkazy

Ministerstvo školství a mládeže <http://www.msmt.cz/>

Pedagogicko-psychologické poradny (seznam poraden v ČR) Střediska výchovné péče (seznam středisek v ČR)

Prevence rizikového chování <http://www.prevence-info.cz/>

Klinika adiktologie, časopis Adiktologie <http://www.adiktologie.cz/>

Život bez závislostí, časopis Prevence

<http://www.zivot-bez-zavislosti.cz/>

SANANIM z. ú. <http://www.sananim.cz/>

Prevence sociálních patologií <http://www.prevence.net/>

Společnost pro prevenci o. s. <http://www.sppr.cz/>

3. – 4. třída – Chování v dopravních prostředcích "Už dost – vandalismus"

Ostrov radosti – Středisko volného času Zlín

http://www.ostrovzl.cz/prevence/kriminalita-delikvence-vandalismus/Prevence_rizikoveho_chovani

<http://www.prevence-info.cz/vyzkumy/prehled/trch/vandalismus>

Šance dětem

<http://www.sancedetem.cz/cs/hledam-pomoc/rodina-v-problemove-situaci/rizikove-chovani-ditete/vandalismus.shtml>

Škola za oponou – sociálně patologické jevy u dětí a mládeže

http://www.benepal.cz/files/project_3_file/Vandalismus-aktualizovana-publikace.pdf

KAPLANOVÁ, J. *Vandalismus, vandalství - projev mladé generace*. Brno, 2012. Bakalářská práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně,

https://stag.utb.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate=H4sIAAAAAAAAAAGNgYGBkYDE2NzASZmQAsTmKSxJLUr1TK8E8EV1LIyNjY3MjA2MzC1MTc3MjSwtToAwDALXQWhs4AAAA

KAPLANOVÁ, J. *Vandalismus jako patologický problém české společnosti*. Brno, 2014.
Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.
https://stag.utb.cz/portal/studium/prohlizeni.html?pc_pagenavigationalstate=H4sIAAAAAAAAAAGNgYGBkYDE2NzASZmQAsTmKSxJLUr1TK8E8EV1LIyNjY3MjA2MzC1MTc3MjSwtToAwDALXQWhs4AAAA

Odborná literatura

- ANTIER, E. *Agresivita dětí*. (Přel. Křížová, K.) 1 vyd. Praha: Portál, 2004
- BARGEL, Miroslav a Pavel MÜHLPACHR. *Inkluze versus exkluze - dilema sociální patologie*. 1. vyd. Institut mezioborových studií, 2010
- ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*. 2. vyd. Praha: Portál, 2007
- DONKOVÁ, O., NOVOTNÝ, J. S. *Vývojová psychologie prosociální pedagogie*. Brno: IMS, 2009
- DUBSKÝ, J., URBAN, L. *Sociální deviace*. 1 vyd. Praha: Policejní akademie ČR, 2005
- ELLIOT, J., PLACE, M. *Dítě v nesnázích*. (Přel. Kubátová, J., Štěpo, J.) 1. vyd. Praha: Grada, 2002
- FISHER, S., ŠKODA, J. *Sociální patologie*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009
- FISCHER, S., ŠKODA, J. *Sociální patologie: závažné sociálně patologické jevy, příčiny, prevence, možnosti řešení*. 2., rozšířené a aktualizované vydání. Praha: Grada, 2014
- HLADÍLEK, M.. *Sociálně patologické jevy a výchova*. Praha: Vysoká škola J. A. Komenského s.r.o., 2004
- HOLYST, B., *Wandalizm: aspekty socjologiczne, psychologiczne i prawne*. Wyd. 1. Warszawa: Państwowe Wydawn. Nauk., 1984
- JANIKOVÁ, H. *Vandalismus, kriminalita, delikvence, prostituce*: Benepal, a. s., 2012
- JINDROVÁ, M. *Rizikové chování dětí a jeho právní dopady. Příručka učitele*. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga. 2012
- KRAUS, B., HRONCOVÁ, J. a kol. *Sociální patologie*. 2. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2010
- KYRIACOU, CH. *Řešení výchovných problémů ve škole*. Vyd. 1. Překlad Dagmar Tomková. Praha: Portál, 2005
- LAZAROVÁ, B. *První pomoc při řešení výchovných problémů*. 1 vyd. Praha: Agentura STROM, 1998
- LÖRINCOVÁ, L., MÁDROVÁ, L. a PAVLJUK, D., *Volnočasové aktivity pro děti*. Vyd. 1. Boskovice: Albert, 2009
- MARTÍNEK, Z. *Agresivita a kriminalita školní mládeže*. 1. vyd. Praha: Grada, 2009
- MAZÁNKOVÁ, L. *Typologie výchovných potíží*. Brno: IMS, 2007
- MIOVSKÝ, M. et al. *Prevence rizikového chování ve školství* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny. 2015
- MIOVSKÝ, M. et al. *Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny. 2015
- MIOVSKÝ, M. et al. (2015). *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- Mühlpachr, P. *Sociopatologie*. Brno: IMS, 2009
- Ronenová, T. *Psychologická pomoc dětem v nesnázích*. (Přel. Možný, P.) 1. vyd. Praha: Portál, 2000
- SEKOT, A. *Úvod do sociální patologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2010
- SOUDKOVÁ, Šárka a František BARTOŠ. *Narcismus: skrytá dimenze soudobé společnosti*. Praha: Národohospodářský ústav Josefa Hlávky, 2012, 99 s. Studie (Národohospodářský ústav Josefa Hlávky), 7/2012
- SOCHUREK, J. *Úvod do sociální patologie*. 1. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2009
- VYKOPALOVÁ, H. *Sociálně patologické jevy v současné společnosti*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2001
- ZIMBARDO, P. G. *Moc a zlo: sociálně psychologický pohled na svět*. Překlad Václav Břicháček a Lucie Čermáková. Praha: Moraviapress, 2005

11. Záškoláctví

- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- www.odrogach.cz
- *webové stránky příslušných krajských úřadů, PPP, jednotlivých škol a školských zařízení (školní řády)*

Odkazy, literatura

- FICOVÁ, L. Záškoláctvo ako problém súčasnej základnej školy. Vyd. 1. Bratislava: OZ V4, 2011. 101 s. ISBN 978-80-89443-06-2.
- JEDLIČKA, R. A KOL. Děti a mládež v obtížných životních situacích. Praha: Themis, 2004.
- JEDLIČKA, R., KOŤA, J. Aktuální problémy výchovy. Praha: Karolinum, 1998.
- JINDROVÁ, M. (2012). Rizikové chování dětí a jeho právní dopady. Příručka učitele. Praha: Univerzita Karlova v Praze & Togga.
- JŮVA, V. Základy pedagogiky. Brno: Paido, 2000.
- KROWATSCHEK, D., DOMSCH, H. 2007. Do školy beze strachu - Jak překonávat obavy dětí z nepříjemných zážitků. Brno: Computer Press, 2007. str. 144. 978-80-251-1767-5.
- KŘÍŽ, J. Duševní poruchy a poruchy chování u dětí a mladistvých. 1. vydání. JU České Budějovice.
- KYRIACOU, CH. Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál, 2004.
- LAZAROVÁ, B. Netradiční role učitele. O situacích pomoci, krize a poradenství ve školní praxi. 2. vyd. Brno: Paido, 2008.
- MASÁKOVÁ, V. Chodí za školu. Rodina a škola, 2001, 48(1), s. 6. ISSN 0035-7766.
- MATOUŠEK, O. Mládež a delikvence. Praha: Portál, 2003.
- Metodický pokyn MŠMT k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví; č. j. 10 194/2002-14.
- Metodické doporučení MŠMT pro práci s Individuálním výchovným programem v rámci řešení rizikového chování žáků, č. j. MSMT-43301/2013.
- MIOVSKÝ, M. et al. (2015). *Prevence rizikového chování ve školství* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- MIOVSKÝ, M. et al. (2015). *Programy a intervence školské prevence rizikového chování v praxi* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- MIOVSKÝ, M. et al. (2015). *Výkladový slovník základních pojmů školské prevence rizikového chování* (2nd ed.). Praha: Klinika adiktologie 1. LF UK a VFN v Praze v Nakladatelství Lidové noviny.
- ŠOTOLA, J. et al. Systémová spojení: spolupráce jako nástroj překonávání důsledků sociálního znevýhodnění ve vzdělávání. Praha: Člověk v tísni, [2012]. 121 s. ISBN 978-80-87456-25-5.
- PILAŘ, J. Problematika záškoláctví. Prevence sociálně patologických jevů, 2003, 2(3), s. 7-9.
- TRAIN, A. Specifické poruchy chování a pozornosti. Praha: Portál, 1997.
- UHLÍKOVÁ, Š. et al., Děti, škola a problémy aneb Bez školy to nepůjde: příčiny potíží, třídní klima, indikovaná prevence, psychoterapie, specifické problémy, kazuistiky. Písek: Arkáda-sociálně psychologické centrum v Písku, ©2011. 50 s. ISBN 978-80-260-1074-6.
- VÁGNEROVÁ, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 2004.
- Vybrané formy rizikového chování: [materiály pro výchovné poradce a metodiky prevence na ZŠ a SŠ. Praha: Raabe, ©2011. [104] s. Dobrá škola. Výchovné poradenství; 4. ISBN 978-80-87553-25-1.
- Využití právních opatření při řešení problémového chování žáků na školách (aktualizace 2025)
- VAŇKÁTOVÁ, E. et al., Co dělat, když – praktické náměty k prevenci a intervenci rizikového chování. Kapitola Záškoláctví, Listy A 1. 3., s. 27.

12. Krádeže

- www.odrogach.cz
- *webové stránky příslušných krajských úřadů, PPP, jednotlivých škol a školských zařízení (školní řády)*

Odkazy, literatura

- JEDLIČKA, R. A KOL. Děti a mládež v obtížných životních situacích. Praha: Themis,

2004.

- JEDLIČKA, R., KOŤA, J. Aktuální problémy výchovy. Praha: Karolinum, 1998.
- JŮVA, V. Základy pedagogiky. Brno: Paido, 2000.
- KŘÍŽ, J. Duševní poruchy a poruchy chování u dětí a mladistvých. 1. vydání. JU České Budějovice.
- KYRIACOU, CH. Řešení výchovných problémů ve škole. Praha: Portál, 2004.
- LAZAROVÁ, B. Netradiční role učitele. O situacích pomoci, krize a poradenství ve školní praxi. 2. vyd. Brno : Paido, 2008.
- MATOUŠEK, O. Mládež a delikvence. Praha: Portál, 2003.
- TRAIN, A. Specifické poruchy chování a pozornosti. Praha: Portál, 1997.
- VÁGNEROVÁ, M. Psychopatologie pro pomáhající profese. Praha: Portál, 2004.

13. Tabák

- WWW.SLZT.CZ - Společnost pro léčbu závislosti na tabáku, kontakty na Centra pro závislé na tabáku
- Linka pro odvykání kouření 844 600 500
- WWW.NEKURATKA.CZ edukativní stránky pro děti 9-12let
- WWW.BEZCIGARET.CZ pořádají programy pro školy
- WWW.ALIK.CZ - v rámci internetové poradny jsou zodpovídány i dotazy týkající se kouření, průměrný věk návštěvníků webu je dle jejich údajů kolem 12 let
- WWW.SZU.CZ - Státní zdravotní ústav, od roku 1996 systematicky sleduje prevalenci kouření v populaci, přehledy jsou uvedeny (do místního vyhledávače zadejte „kouření“)

14. Krizové situace spojené s násilím

- Ochrana člověka za mimořádných událostí – metodická příručka pro učitele základních a středních škol, Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Praha 2003, dostupné: www.hzscr.cz
- Ochrana člověka za mimořádných událostí na 2. stupni ZŠ – metodická příručka podle projektu NAPLNO, Občanské sdružení JAK?, Pardubice 2008, 2014, dostupné: www.zdrsem.cz
- Pro případ ohrožení – příručka, Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Praha 2001, dodáno na každou ZŠ, dostupné: www.hzscr.cz
- Ochrana člověka za mimořádných událostí, Osobní bezpečí - metodická příručka pro 1. stupeň základních škol, Černoch, F., Práce – Albra, dostupné: jbrajer@mbox.vol.cz
- *Viš, odkud voláš o pomoc na tísňovou linku 112?* - příručka pro lepší určení lokace nahlášení mimořádné události, Lepeška J., Ministerstvo vnitra, Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, Praha 2008, dostupné: www.hzscr.cz/soubor/vis-odkus-volas-publikace-pdf.aspx
- Vaše cesty k bezpečí aneb chytré blondýnky radí... - metodická příručka zahrnuje 33 témat z oblasti bezpečí a ochrany zdraví, HZS Jihomoravského kraje, 2011, dostupné: www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci
- „Bezpečnostní portál – účinný nástroj edukace první pomoci dětí a mládeže a jejich rodičů a pedagogů“ – Interaktivní multimediální příručka první pomoci 2011, dostupná: www.zachranny-kruh.cz

b) Učebnice zařazené v seznamu učebnic se schvalovací doložkou MŠMT
Nakladatelství Fortuna

1. Ochrana člověka za mimořádných událostí - Sebeochrana a vzájemná pomoc
 - učebnice pro občanskou a rodinnou výchovu na ZŠ, vydaná v roce 2002
 2. Ochrana člověka za mimořádných událostí
 - učebnice pro první stupeň ZŠ, vydaná v roce 2003
 3. Ochrana člověka za mimořádných událostí
 - učebnice pro střední školy, vydaná v roce 2003
- Všechny učebnice dostupné: odbyt@fortuna.cz
Nakladatelství Albra
- Ochrana člověka za mimořádných událostí - Osobní bezpečí
 - metodická příručka pro 1. stupeň ZŠ
 - Ochrana člověka za mimořádných událostí - Osobní bezpečí - Bezpečí a nebezpečí
 - učebnice pro 2. ročník ZŠ
 - Ochrana člověka za mimořádných událostí - Osobní bezpečí - Počítej se vším
 - učebnice pro 3. ročník ZŠ
- Všechny učebnice dostupné: jbrajer@mbox.vol.cz

c) Učební pomůcky

DVD "Ochrana člověka za mimořádných událostí"

- Titul Ochrana člověka za mimořádných událostí pochází z řady interaktivního výukového softwaru pod názvem Schola Ludus zpracovaného Krátkým filmem Praha, a.s., ve spolupráci s odborníky z MV- generálního ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR, které je určené pro jednotlivé předměty na základních a středních školách v České republice.
 - Žáci a studenti se pomocí textů, videosekvencí, obrázků, testů a slovníku seznamují v komplexním pojetí s problematikou, která je součástí příslušných rámcových vzdělávacích programů.
 - DVD je určeno pro školy za cenu poštovního, dostupné: <http://www.hzscr.cz/clanek/dvd-ochrana-cloveka-za-mimoradnych-udalosti-schola-ludus.aspx>, objednávky: Gymnázium F. X. Šaldy, Partyzánská 530/3, 460 01 Liberec 11, nebo prostřednictvím e-mailové adresy: eva.utratova@gfxs.cz
 - „Chraň svůj svět, chraň svůj život“ 11 výukových interaktivních multimediálních kurzů zaměřených na výuku v oblastech běžných rizik i rizik mimořádných událostí, výukové pracovní listy a další vzdělávací nástroje, včetně metodik pro pedagogy, zcela nové didaktické a metodické pomůcky pro pedagogy mateřských škol, které řeší vzdělávání v oblastech běžných rizik, osobního bezpečí, požárů, mimořádných událostí, dopravní a ekologické výchovy. Pro 1. i 2. stupeň ZŠ.33 zcela nových deskových her, které jsou rozděleny do těchto 6 didaktických okruhů:
 - Běžná rizika
 - Osobní bezpečí
 - Požáry
 - Mimořádné události
 - Dopravní výchova
 - Ekologická výchova
- Dostupné: www.zachranny-kruh.cz
Být připraven znamená přežít I. a II.
- Videokazety Ministerstva obrany ČR, Hlavního úřadu civilní ochrany ČR, dostupné: <http://www.hzscr.cz/>

d) Internetové a další zdroje

- <http://www.hzscr.cz/>
Základním posláním Hasičského záchranného sboru ČR je chránit životy, zdraví obyvatel a majetek před požáry a poskytovat účinnou pomoc při mimořádných událostech, ať již se jedná o živelní pohromy, průmyslové havárie či teroristické útoky.
- Asociace "Záchranný kruh"
Internetový bezpečnostní portál Vzdělávací, informační, komunikační, preventivně-výchovný a evaluační nástroj, poskytující ucelené informace z oblasti prevence rizik a ochrany obyvatelstva v případě vzniku nebezpečných situací ohrožující naše zdraví, život či majetek. Na internetových stránkách www.zachrannykruh.cz jsou pro výuku na školách zdarma k dispozici výukové kurzy a pracovní listy. Učitelé zde najdou metodickou pomůcku k začleňování témat do jednotlivých ročníků a předmětů. Je možno zde využívat animovanou příručku první pomoci. Kurzy k výuce na školách mají záštitu MŠMT.
- <http://www.policie.cz/clanek/jak-zajistit-bezpeci-pro-deti-880802.aspx> Policie ČR - základní rady a informace, jak zajistit bezpečí dětí.
- www.pokos.army.cz Oblasti obrany státu a ochrany fyzického i duševního zdraví, životů, životního prostředí a majetku při různých rizikových situacích a mimořádných událostech vojenského charakteru.
- <http://www.ibesip.cz/aplikace-viditelnost/>

15. Netolismus

- <http://www.saferinternet.cz/>
- <http://www.e-bezpeci.cz/>
- <http://www.nebudobet.cz/>
- NEŠPOR, K. Návykové chování a závislost. 3. aktualizované vyd. Praha: Portál, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7367-267-6.
- ŠMAHEL, D. Psychologie a internet: děti dospělými, dospělí dětmi. 1. vyd. Praha: Triton, 2003. 158 s. ISBN 80-7254-360-1.
- KOPECKÝ, K. Moderní trendy v elektronické komunikaci. 1. vyd. Olomouc: HANEX, 2007. 100 s. ISBN 978-80-85783-78-0.
- JIROVSKÝ, V. Kybernetická kriminalita. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 284 s. ISBN 978-80-247-1561-9.
- BEZPEČNÝ INTERNET. Rady pro vaši bezpečnost na internetu [online]. 2010. Dostupné z: <http://www.bezpecnyinternet.cz>.

16. Sebepoškozování

- Platznerová – Sebepoškozování, Galén 2009 – pro lékaře, ale obsahuje množství informací přínosných pro pedagogy: [http://www.galen.cz/idistrik/vydav/?module=katalog&page\[book\]=3994](http://www.galen.cz/idistrik/vydav/?module=katalog&page[book]=3994)
- Kriegelová – Záměrné sebepoškozování, Grada 2008 – pro psychology, ale obsahuje množství informací přínosných pro pedagogy: http://www.grada.cz/zamerne-sebeposkozovani-v-detstvi-a-adolescenci_4985/kniha/katalog/
- <https://www.opatruj.se/>

17. Nová náboženská hnutí

<https://sekty.cz/>

18. Rizikové sexuální chování

- BENTOVIM, A.: Týrání a sexuální zneužívání v rodinách. Grada, 1998.
- ČEPIČKÝ, P.: Úvod do antikoncepce pro lékaře gynekology. Levret, 2002.
- FIFKOVÁ, H.; WEISS, P.; Procházka, I.: Transsexualita. Grada, 2002.
- CHMELÍK, J. a kol.: Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita. Portál, 2003.
- KRACÍK, J.: Sexuální výchova postižené mládeže: skripta pro posluchače Pedagogické fakulty UK. Karolinum, 1992.
- KUŽELOVÁ, M.: Co by měla sestra vědět o antikoncepci. Levret, 2005.
- LUKŠÍK, I.; SUPEKOVÁ, M.: Sexualita a rodovost v sociálních a výchovných súvislostiach. Humanitas, 2003.
- MILFAIT, R.: Komerční sexualizované násilí na dětech. Portál, 2008.
- RAŠKOVÁ, M.: Přípravenost učitele k sexuální výchově v kontextu pedagogické teorie a praxe v české primární škole. Univerzita Palackého v Olomouci, 2008.
- WEISS, P.; ZVĚŘINA, J.: Sexuální chování obyvatel ČR. Situace a trendy. Portál, 2001.
- WEISS, P.: Sexuální deviace. Portál, 2002.
- WEISS, P.: Sexuální zneužívání dětí. Grada, 2005.
- WEISS, P. a kol.: Sexuologie. Grada, 2010.
- JEDLIČKA, J.; STUPKA, J.; CHMELOVÁ, B.: Příručka HIV poradenství. SZÚ, 2007.

Sborníky odborných konferencí:

- Ženy a drogy. Praha 15.–16. dubna 2009 (vydalo Občanské sdružení SANANIM)
- Mladiství a drogy. Praha 20.–21. dubna 2010 (vydalo Občanské sdružení SANANIM)
- Sexualita a drogy. Praha 21. března – 1. dubna 2011 (vydalo Občanské sdružení SANANIM)
- K realizaci sexuální výchovy v základní škole: sborník příspěvků z pracovního semináře (Slezská univerzita v Opavě, Fakulta veřejných politik v Opavě, Ústav pedagogických a psychologických věd, 2011)
- Sexualita mentálně postižených: sborník materiálů z celostátní konference (Orfeus, Centrum denních služeb, 2004)
- Mellan, J. K sexualitě mentálně postižených. In: Mitlöchner, M.: 13. celostátní kongres k sexuální výchově v České republice. Sborník referátů. Praha: SPRSV, 2005.

Internetové odkazy:

- Sdružení Linka bezpečí (116 111), www.linkabezpeci.cz
- Další možnost, jak anonymně ohlásit zjištěné násilí na dětech, nabízejí internetové stránky
- <http://www.csspraha.cz/triangl> – terapeutické služby
- <http://www.vychovakezdravi.cz/clanky/sexualni-vychova/edukacni-materialy.html>

19. Příslušnost k subkulturám

- Smolík, J. *Subkultury mládeže, uvedení do problematiky*. Grada, Praha 2010.
- Souček, T. a kol. *Kmeny*. Nakladatelství Biggboss, Praha 2011.
- Marcia, J. Development and Validation of Ego-Identity Status. *Personal and Social Psychology Journal*, 3, State University of New York, New York, 1966.

•

20. Domácí násilí

- Ševčík D., Špaténková, N. Domácí násilí: Kontext, dynamika a intervence. Praha: Portál 2011
- Marvánová-Vargová, B., Pokorná, D., Toufarová, M.: Partnerské násilí: oběti, děti, pachatelé, Linde, 2007
- Hronová, M., Marvánová-Vargová, B., Pavlíková, I.: Manuál pro pedagogy ZŠ: Škola a děti vystavené domácímu násilí, ROSA 2008 (v pdf zdarma po objednání na info@rosa-os.cz)
- Hronová, M., Marvánová-Vargová, B., Šilarová, E.: Dětská svědectví násilí, ROSA

Internetové zdroje:

- www.domacinasili.cz
- www.stopnasili.cz (preventivně zaměřené stránky pro pedagogy SŠ, ZŠ, žáky, studenty)
- www.rosa-os.cz

Neziskové organizace - pro oběti násilí a jejich příbuzné:

- Asociace pracovníků intervenčních center (adresář všech center v celé ČR): www.domacinasili.cz
- DONA linka (nonstop telefonická linka): www.donalinka.cz
- Bílý kruh bezpečí: www.bkb.cz
- ROSA, (centrum pro ženy, oběti domácího násilí): www.rosa-os.cz (specializovaná poradna, azylový dům, telefonická krizová pomoc 602 246 102)
- Adresář rodinných poraden: www.amrp.cz
- Adresář občanských poraden: www.obcanskeporadny.cz
- Adresář linek důvěry: www.capld.cz
- /

Pomoc pro děti:

- Dětské krizové centrum Praha www.ditekrize.cz
- Linka bezpečí dětí a mládeže **linkabezpeci.cz tel.: 116 111**
- **Gaudia** (program sociální inkluze pro násilné osoby a osoby mající problém se zvládáním agrese): www.gaudia.cz
- **Triangl - centrum pro rodinu** - www.csspraha.cz/triangl
-individuální terapie a poradenství pro děti, dospívající a dospělé klienty (vztahové, emoční, komunikační aj. potíže), adaptační a intervenční programy pro třídy ZŠ, profesní podpora pedagogům
- **Dům Tří přání** - www.dumtriprani.cz - azylový dům, pomoc rodinám v přechodné krizi, pro děti se syndromem CAN

21. Hazardní hraní

<https://www.hazardni-hrani.cz/> - internetové stránky Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti

Stránky Národního monitorovacího střediska pro drogy a závislosti (NMS) při Úřadu vlády České republiky, kde nalezneme klíčové národní dokumenty, nejnovější populační statistiky

<http://www.drogy-info.cz/hazardni-hrani-2015/>

a mapu pomoci s kontakty na léčebná a preventivní zařízení

<http://www.drogy-info.cz/mapa-pomoci/>

Stránky Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy obsahující metodická doporučení a metodické pokyny v oblasti primární prevence rizikového chování schválená vedením MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

Doporučené knihy v češtině:

Nešpor, K. (2011). Jak překonat hazard. Praha: Portál.

Nešpor, K. (2003). Návykové chování a závislost. Praha: Portál. 3.dopl a opravené vydání.

Nešpor, K. (2006). Už jsem prohrál dost. Praha, Sportpropag.

Prunner, P. (2008). Psychologie gamblerství aneb Sázka na štěstí. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Výzkumné instituce věnující se výzkumu hazardního hraní a jeho prevenci (ilustrativní výběr):

<http://psych.upol.cz/>
<http://www.adiktologie.cz/cz/>
<http://www.nudz.cz>
<https://www.ntu.ac.uk/staff-profiles/social-sciences/mark-griffiths>

Internetové poradny, svépomocné weby a on-line publikace pro hazardní hráče a jejich rodiny (neúplný ilustrativní výběr):

www.gambling.podaneruce.cz
<http://www.drnespor.eu/>
<http://stopzavislosti.cz/>
<http://poradna.adiktologie.cz/>
<http://www.poradenskecentrum.cz/>
<http://www.magdalena-ops.eu/index.php/o-nas-menu/ke-stazeni/publikace.html>
<http://www.sananim.cz/gambling-ambulance/co-nabizime.html>
<http://pnz.prevent99.cz/sluzby>

Mravčík, V., Rous, Z., Tion Leštinová, Z., Drbohlavová, B., Chomynová, P., Grohmannová, K., Janíková, B., Vlach, T. (2016). Výroční zpráva o hazardním hraní v České republice v roce 2015. Mravčík, V. (Ed.). Praha: Úřad vlády České republiky.

Vacek, J. & Vondráčková, P. (2014). Behaviorální závislosti: Klasifikace, fenomenologie, prevalence a terapie. Česká a Slovenská Psychiatrie, 110(6).

22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních

- Formulář_Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS
- Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS v rámci vzdělávacího procesu (MŠMT, březen 2019)
- **Příklady organizací zaměřených na problematiku PAS**
- Národní ústav pro autismus, z.ú., <http://www.praha.apla.cz/>
- Občanské sdružení poskytující podporu osobám s PAS,
- <http://www.zasklem.com/>
- RAIN-MAN, sdružení rodičů a přátel dětí s autismem (spolek), Ostrava,
- <http://www.rain-man.cz/>
- Rett Community, Spolek rodičů a přátel dívek s Rettovým syndromem,
- <http://www.rett-cz.com/>
- Křesadlo HK, Centrum pomoci lidem s PAS, z.ú.,
- <https://www.kresadlohk.cz/>
- Centrum Terapie Autismu, <http://www.cta.cz/o-nas/>
- Jdeme autistům naproti - Olomouc o.s." ve zkratce JAN - Olomouc o.s. ,
- <http://www.jan-olomouc.cz/>
- AUT – Spolek rodičů dětí s PAS, <http://autistickaskola.cz/cs/podporujinas/organizace/aut-spolek-rodicu-deti-s-pas/>
- Občanské sdružení ProCit, z.s., <http://www.autismusprocit.cz/>
- **Doporučené odkazy, literatura**
- **Literatura:**
- BAZALOVÁ, B., NOVÁKOVÁ, J. *Zkušenosti žáků s poruchou autistického spektra s inkluzivním vzděláváním*. In KLENKOVÁ, J., VÍTKOVÁ, M. et. al.
- *Inkluzivní vzdělávání se zřetelem na věkové skupiny a druhy postižení*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. ISBN 978-80-210-5731-9.

- BĚLOHLÁVKOVÁ, L., VOSMIK, M. *Žáci s poruchou autistického spektra v běžné škole*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-687-2.
- BITTMANNOVÁ, L., BITTMANN, J. *Prevence a účinné řešení šikany. U žáků a studentů s Aspergerovým syndromem a vysoce funkčním autismem*. Pasparta, 2016.
- ČADILOVÁ, V., ŽAMPACHOVÁ, Z. *Specifika výchovy, vzdělávání a celoživotní podpory lidí s Aspergerovým syndromem*. Praha: IPPP, 2006. ISBN 80-86856-20-8.
- DUBIN, N. *Šikana dětí s poruchami autistického spektra*. Praha: Portál, 2009. ISBN 80-7367-041-0.
- GILLBERG, E., PEETERS, T. *Autismus – zdravotní a výchovné aspekty*. Praha: Portál, 2003. ISBN 80-7178-856-2.
- GRANDINOVÁ, T., PANEK R., *Možek autisty*. Praha: Mladá fronta, 2014. ISBN 978-80-204-3115-8.
- GRANDIN T., *Jak to vidím já*. Praha: Csémy Miklós ve spolupráci s Janou Csémy, 2015. ISBN 978-80-906078-0-4.
- KENDÍKOVÁ, J., VOSMÍK, M. *Jak zvládnout problémy dětí se školou*. Praha: Pasparta, 2016. ISBN 978-80-905576-0-4.
- KOLÁŘ, M. *Nová cesta k léčbě šikany*. Praha: Portál, 2011. ISBN 978-80-7367-871-5.
- NAOKI, H., *A proto skáču!* Praha: Pasparta, 2016. ISBN 978-80-7432-711-7.
- ŘÍČAN, P., JANTOŠOVÁ, P. *Jak na šikanu*, Praha: Grada, 2010. ISBN 978-80-247-2991-6. Č. j. MSMT-5217/2017-1 13
- THOROVÁ, K. *Poruchy autistického spektra*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-091-7.
- VANÍČKOVÁ, E., FAIERAJZLOVÁ, V., NEJEDLÁ, M., VOTAVOVÁ, J. *Školapřátelská dětem. Stručný průvodce manuálem UNICEF pohledem nejlepšího zájmu dětí*. Praha: Univerzita Karlova, LF, 2012. ISBN 978-80-260-2883-3.
- WELTON, J., *Povím vám o Aspergerově syndromu*. Brno: Edika, 2014. ISBN 978-80-266-0564-5.
- YAU, A., *Autismus Praktická příručka pro rodiče*. Praha: Csémy Miklós ve spolupráci s Janou Csémy, 2016. ISBN 978-80-906078-1-1.

- **Právní normy:**

- Úmluva o právech dítěte, Sdělení FMZV č. 104/1991 Sb.
- Úmluva o právech osob se zdravotním postižením, sdělení č. 10/2010 Sb. m.s.
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

- **Metodické pokyny:**

- Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č. j.: 21291/2010-28)

- **Internetové odkazy:**

- Dostupné z: <http://znv.nidv.cz/neformalni-vzdelavani/volnycas/participace/slovník-participace>
- Dostupné z: [http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteriahodnoceni/Kriteriahodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-\(5\)](http://www.csicr.cz/cz/Dokumenty/Kriteriahodnoceni/Kriteriahodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-(5))

Kriteriahodnoceni-podminek,-prubehu-a-vysledk-(5)

23. Psychická krize / duševní onemocnění žáka a 24. Sebevražedné chování

Vybrané webové stránky věnující se tématu duševního zdraví:

- Prevence sebevražd - <https://sebevrazdy.cz/>
- Národní ústav duševního zdraví - <https://www.nudz.cz/>
- Duševní zdraví dětí a dospívajících - <https://dzda.cz/>

- Opatruj se - <https://www.opatruj.se/>
- Psychoportál - <https://psychoportal.cz/>
- Národní portál psychiatrické péče - <https://psychiatrie.uzis.cz/>
- Metodický portál MŠMT - <https://www.edu.cz/>
- Reforma psychiatrie - <https://www.reformapsychiatrie.cz/>
- Asociace dětské a dorostové psychiatrie - <https://www.addp.cz/>

Přehled zdravotních a sociálních služeb najdete zde: <https://psychiatrie.uzis.cz/> nebo zde: <https://www.nzip.cz/vyhledavaci-mapy>

Linka bezpečí

Pro děti a mladistvé do 26 let.

Tel.: 116 111

Web: <https://www.linkabezpeci.cz/>

Rodičovská linka

Pro rodiče, příbuzné, pedagogy a všechny, kteří mají nějakou starost o dítě.

Tel.: 606 021 021

Web: www.rodicovskalinka.cz

Linka pro rodinu a školu

Pro rodiče, příbuzné, pedagogy i děti.

Tel.: 116 000

Web: www.linkaztracenedite.cz

Poradna Vigvam

Podpora pro rodiny, které zasáhla smrt blízkého, nabízí školám konzultace, vzdělávání a intervenci ve škole v případě úmrtí.

Web: <https://poradna-vigvam.cz/>

Další odkazy s preventivní tematikou:

Zdravé zuby - <https://zdravezuby.cz/>

Portál podpory pedagogických pracovníků vzdělávajících děti/cizince - <https://cizinci.npi.cz/>

Prevence – Středočeský kraj - <https://www.kr-stredocesky.cz/web/skolstvi/prevence1>

Škola a neštěstí: Jsme připraveni!: Metodika pro školy a školská zařízení (2023)

Jak na trauma? - <http://www.jaknatrauma.eu/>, projekt Národního institutu pro děti a rodinu a Nadace Sirius